

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádióna gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 27. szám.

1934 július 8.

Nagy magyar győzelem az agrárfronton

Írta: Schandl Károly dr.

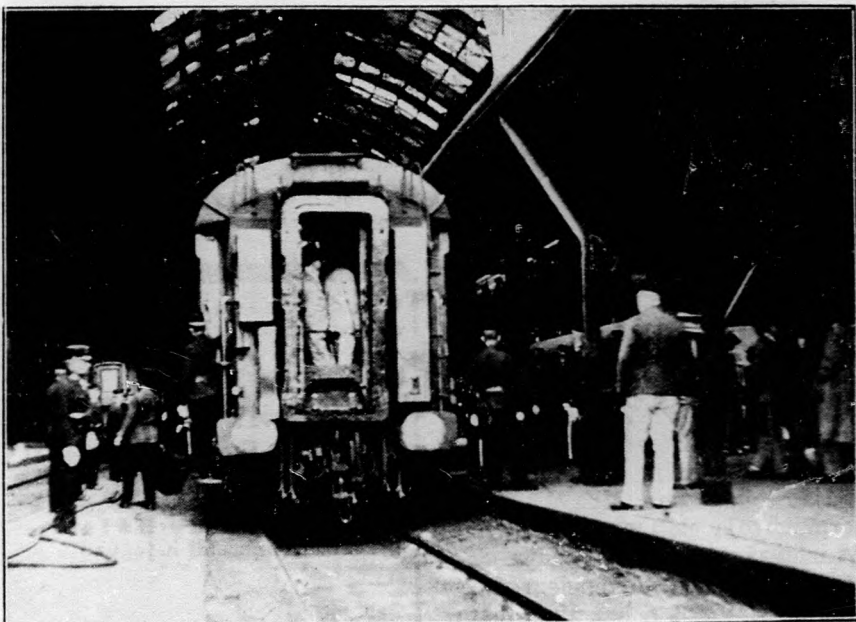
Különösen hangzik a bukaresti diplomáciai hangzavar után, de mégis úgy van, hogy Magyarország nagy győzelmet aratott a nemzetközi életben. Az imént lezajlott XVI. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus sokkal nagyobb befolyással lesz hazánk nemzetközi értékelésének jövőjére, mint azt sokan gondolják. Ezzel a világkongresszussal a megcsontott Magyarország visszanyerte az agrárországok rangsorában azt a helyet, amely Nagymagyarországré volt a háború előtt.

A budapesti kongresszust az a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság hívta össze, melyet az összes művelt államok s maga a Népszövetség is egyedül illetékes szervnek ismer el a világmezőgazdaság érdekeinek védelmére. Különösen a francia kormány védi figyelmesen ennek a nagytekintélyű világ-szervezetnek sulyát és befolyását, amely éppen Párisban székel. Büszke a francia kormány arra, hogy a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság, melyet a nagyhirű Méline volt francia miniszterelnök, a német Ruhland, az osztrák Hohenblum lovag, a magyar Károlyi Sándor gróf és a múlt század feltörő agrármozgalma többi vezéreinek közreműködésével a nyolcvanas évek végén hívott életre, a francia fővárosban működik s onnan irányítja a világ agrártörekvéseit. Már magában véve az a körülmény, hogy ez a legtekintélyesebb gazdasági világszervezet a háború után a vesztes országok

közül először Magyarországra hivta össze a két-három évente összeülő világkongresszust, kétségtelen sikert jelentett részünkre. De kimélyítette ezt a sikert két további körülmény, amely a budapesti kongresszushoz fűződik.

A budapesti agrár világkongresszus feladata új agrárprogram kidolgozása volt a válságon átment világmezőgazdaság átszervezésére és talpraállítására. A kongresszus határozatait rendszerbe foglaljuk s a párisi bizottság gondoskodik róla, hogy ez az új agrárprogram minden civi-

zált állam kormányának tudomására hozassék. Ez az új agrárprogram a magyar főváros nevéhez fűződik. Amint beszélnek locarnói egyezményről, római paktumról és londoni buzaegyezményről, úgy fognak beszélni a budapesti agrárprogramról, melyet a budapesti kongresszuson állítottak össze a világ legkiválóbb agrárszaktekintélyei. Az a tény, hogy az új agrárprogram magyar földön és magyar erők közreműködésével jött létre, fokozza magyar győzelemmé a budapesti agrár világkongresszust.

Rendőrok őrizték Budapesten a Barthou francia külügyminisztert vivő vonatot

De ami nagy magyar győzelemmé emeli ezt a nemzetközi eseményt, az az a nagyjelentőségű tény, hogy *Budapesten megszületett a világ művelt agrárországainak teljes megértése.* A mostani nemzetközi viszonyok és közfelfogás közepette Magyarország hatalmas érdemet szerzett azzal, hogy a sokat hangoztatott, de kevésbé gyakorolt megértést éppen a magyar földön, magyar erők által szervezett világerőkezleten sikerült megteremteni.

Messzeható a budapesti kongresszus sikerében az is, hogy *a másfélezer delegátusból majd ezer külföldi volt, amire eddig példa sehol sem volt.* Nagy eredmény az is, hogy a kitünő és az egész világ-diplomáciában tisztelt *Vogüé* márki az elnöki székéből nyíltan leszögezte, hogy Magyarország felülmúlhatatlan teljesítményt produkált a kongresszus példás megszervezésével. De mindezeknél messzebbkítható az, hogy *az agrár-országok együttműködését Magyarország földjén magyar erők közreműködése hozta létre.* Ez olyan érdeme s olyan sikere Magyarországnak, melynek beláthatatlan kihatásai lesznek.

A bukaresti és belgrádi pohárköszöntők, bármily súlyos egyéni-ségektől erednek is és bármilyen nagy port vernek is föl, a külpolitikai élet sakkhuzásai csupán, melyeket új mozzanatok a mult homályába helyeznek vissza. De a gazdasági élet olyan állandó kihatásu eseménye, amilyen *az agrár-országok együttműködésének létrehozása s ami a budapesti agrárprogram legszebb vívmánya,* maradandó értéket jelent. *Dollfuss, Vogüé, Laur, Winter, Angelini, Fudakowski, Camaraschesco* és a többi agrárvezérek feltünő szavatai megpecsételték az agrár magyar nemzet nagy érdemének elismerését.

Történelmi pillanat volt, mikor Mátyás király palotájában harminc művelt állam hivatalos agrár kiküldöttei tisztelegtek Magyarország kormányzója, *Horthy Miklós* előtt. Szószólójuk, a francia *Vogüé* márki, csodálatát és háláját tolmácsolta Magyarország Kormányzója előtt a világ művelt agrárországainak. Mi pedig úgy éreztük, hogy a történelem szelme visszatér s a harminc állam által aláírt trianoni csapás után tizenhárom évre harminc állam hivatalos agrár követői ünnepélye-

sen deklarálják, hogy *Magyarország visszanyerte régi helyét az agrárországok sorában.*

Darányi Ignácnak és Károlyi Sándor grófnak, az ezeréves Magyarország halhatatlan emlékü két agrárvezérének szobrát megkoszoruzta a kongresszus. Az agrár-országok együttesében Magyarország visszanyerte azt a rangsort, melyet Darányi és Károlyi Sándor gróf agrár Magyarországa élvezett.

Ez az első revízió! Nagy győzelem pedig azért, mert ez a revízió az összes művelt országok békés, sőt rokonszenvező egyetértésével született meg.

BELPOLITIKA

Krudy Ferenc lett a feledi kerület képviselője

A feledi választókerület július hó elsején adta át *Krudy* Ferencnek a képviselői mandátumát, amelyet egyhangú választás útján nyert el. *Krudy* Ferenc már mint Nógrád vármegye főispánja éber figyelemmel kísérte a gazdasági kérdéseket, 1926-ban történt megválasztása óta pedig a törvényhozásban egyik nagy készütségű és széles látókörű előharcosa volt annak a munkának, amely a magyar mezőgazdasági termelést az új idők követelményeinek megfelelő irányba igyekezett átállítani. Az utolsó másfél évtized egyik legfontosabb termelés-politikai törvényének, a *márkázási törvénynek* előadója volt a parlamentben. Néhány évvel ezelőtt az árelemző bizottság alelnökévé történt kinevezésével kapott fontos megbízatást a kormány részéről. Széleskörű közzgazdasági tudásának és eddigi tevékenységének méltó elismerése volt, hogy a feledi választókerület polgársága *Krudy* Ferenc mellé állott és így eljelenjeltél nélkül, *egyhangu bizalommal küldte őt ismét a parlamentbe.*

Gazdák, olvasóköri körök számára nélkülözhetetlen könyv:

„AMIT A FALU N É P É N E K TUDNIA KELL”

Irta: **Kajdy Béla**
balatonzamárdi h. jegyző

A könyv ára: 4 pengő
Megrendelhető a szerzőnél!

Szlovenszko Budapestet hallgatja rádión

Érdekes felszólalást közöl a *Nagy-szombatban* megjelenő *Kultura* című cseheknek készült folyóirat, amelyet szoros kapcsolatok fűznek a *pozsonyi egyetemhez.* Kifogásolja, hogy nem fordítanak kellő gondot a cseh rádió műsorára. A pozsonyi és kassai rádió csak azt adhatja, amit Prága már elnyújt. S a sugárzó energia is satnya. (Akár a cseh politika igaza! A szerkesztő.) Hallgatni sem érdemes.

— Mit hallgatnak tehát Közép- és Kelet-Szlovenszko-ban? — kérdezi a lap. A felelet: *Budapestet.* Nemcsak a magyarok, még a tótok is. Egyrészt, mert jól hallatszik, másrészt pedig, mert a budapesti műsor kielégíti kulturális igényüket. A szlovák állomások technikai felkészültsége oly törpe, erejük már idehaza annyira szétfolyik a levegőben, hogy ugyszólván alig van olyan ország, ahol egyáltalában hallani lehet leadásukat. Végül éles támadást intéz a lap a cseh kulturpolitika ellen és követeli az illetékesektől, hogy mielőbb erősítsék meg a kassai leadóállomás energiáját. Tehát rádiós uraink — fejezi be cikkét a közlemény írója — fel a fedélzetre, mert különben elsodor minket az idegen rádióhullámok vihara.

A hadsereg sporthét záróünnepé

Július hó elsején, vasárnap, ragyogó napsütésben, fényes és előkelő közönség jelenlétében, a Kormányzó Ur, a miniszterelnök s a közéleti előkelőségek részvételével fejeződött be a hadsereg sporthete. *Az ünnepséget 200 postagalamb felbocsátása nyitotta meg.* A látványos és ragyogó programszámok, a stafétafutás, a kerékpáros gyakorlatok, a lovaspólo, a bigaverseny, a konfettis ágyutüz a közönség soraiban egyaránt élénk tetszést keltettek. Elragadó hatást gyakorolt a Szűz Máriás lobogó alatt felvonult 48-as honvédek harca a „vasas németek”-kel. Nemkülönbén a modern háború bemutatása is huszárokkal, páncélos autókkal, légháritó ágyúkkal, kattogó géppuskákkal, robbanó kézigránátokkal, berregő golyószórókkal s egy kis sárga és vörös felhőzetel is a gázálcáros támadásért. Bizony, kissé idegtépő mulatság volt ez a békés nézőközönség részére. De annál boldogabban lélegzett fel mindenki, amikor a képzeltetlenségét bekerítették s a győzelem ujjongása hangzott fel. Jaj, bizony a mi kis maroknyi nemzeti hadseregünknek is tudni kell mindent, ha a magyar fennmaradni akar... És tud is, hála Istennek!

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

A Kormányzó Ur nyilatkozata

A Kormányzó Ur az egyik amerikai világglap tudósítójával beszélgetést folytatott s nyilatkozott több jelentős európai és magyar kérdésről. A bizonyult európai helyzetre vonatkozóan a következőket jelentette ki: „Az embereknek a szorgalom, a takarékoság és a fegyelmesség erényeit újból meg kell tanulniok. A mai válságból új és jobb Európa fog támadni, amely erőteljesebb, egészségesebb és okosabb lesz.“ A kontinensen egyre szaporodó diktatúrákkal kapcsolatban pedig a következőket mondotta: „Nekünk Magyarországon nincs szükségünk autokratikus, vagy tekintélyi rendszerekre. Nálunk is megvolt a szabadság, de mi nem éltünk vissza vele.“ A revízió érintésénél kijelentette a Kormányzó Ur, hogy: „Európában lehetetlen minden tartós állandóság mindaddig, amíg a békeszerződések kivívó igazságtalanságait jóvá nem teszik.“ Megállapította azt is, hogy újabban a revizionizmus jelentékeny haladást mutat Európa országaiban. Az újságírónak arra a kérdésére, hogy lehetséges-e a revízió háború nélkül, a Kormányzó Ur erőteljes és élénk igennel válaszolt. „A magyarok magyarok maradnak — bárhol élnek is — akármilyen vonakodást is huztak tizenöt évvel ezelőtt Párisban. A revízió magától jön... S a revízió előnyére válnék Magyarország szomszédos országainak is...“

Az államfők nyilatkozatai mindig világjelentőségűek. Fokozottan fontos és felelősségteljes megállapítások. Kijelenthetően érfalak, befelé az akadályok elhárítói. Nagybányai vitéz Horthy Miklós valószínűleg nem ok nélkül látta szükségét, hogy a világ nyilvánossága számára nyilatkozzék.

Az újságíró tudósítása végén megjegyzi: „Ötvenöt percen át beszélt a Kormányzó olyan fiatalos hévvel és erővel, mint egy fiatalember.“

Megköszönjük neki, hogy ezt írta. Valószínű, jó magyar ember lenne belőle... Mert úgy látja a mi államfőnket, mint mi. A fiatalos tettekkészség és okos kiállás bajnokának, akinek minden szavára figyelünk és követjük is. Adja Isten, hogy messzehangzó szava eredményes legyen.

„Nemzeti munka a magyar földön“

Az őszi termény- és gyümölcsbemutató részletei

Ebben az évben a kormányzat cél-tudatos és cselekvő gazdaságpolitika-hatalmas lépéssel vitte előbbre a külállomokkal történő gazdasági kapcsolatok megteremtését. A magyar-olasz-osztrák római szerződés fontosságát és jelentőségét legjobban abból a nagy felzudulásból ítélhetjük meg, amellyel azt az utódállamok fogadták. Ez a szerződés alapjaiban rendítette meg az elzárkózás politikáját és olyan létkört teremtett, amelyben gazdasági létünk eredményesen építheti ki kapcsolatait és végre megindulhat a normálhoz közeledő gazdasági érintkezés és áru-csere.

Kormányzatunk azonban ezzel párhuzamosan más uton is igyekszik e cél elérésére. Hatalmas külföldi propagandával meg akarja nyerni azokat a nyugati piacokat is, amelyek eddig elzárkóztak előlünk és be akarja ezek képviselőinek mutatni, hogy Magyarország fekvésénél és gazdasági kulturájánál fogva igazságtalán teljesebben mellőzhetetlen e piacok ellátásánál és a kiváló minőségű áruk nemcsak hogy felveszik a versenyt más agrárállamok terményeivel, hanem azokat felül is mulják.

Szeptember hó 29-től október 8-ig — mint ismeretes — országos ter-

ménybemutató lesz Budapesten. A bemutató egyes szakcsoportjai szemléltetni fogják a minőségi termelés eredményeit és nyilvánvaló, hogy ez a leghatásosabb eszköz külföldi piacok szerzésére. A nyugati fogyasztók igen igényesek és mezőgazdaságunk csakis kiváló minőségű terményekkel tud versenyezni. A földművelésügyi kormányzat egy alaposan előkészített, évek óta folyó program eredményeit vonultatja fel a bemutatón. A minőségi termelés ma már nem utópia, mert sok százezer holdon folyik a nemesített magvak termelése, amelyeknek kiválósága könnyen veszi fel a versenyt akármelyik külföldi áruval.

Piacszerzés szempontjából igen nagy jelentőségű az országos termény- és gyümölcsbemutató, mert a külföldi piacok képviselői közvetlen kapcsolatokat és összeköttetéseket teremthetnek. Az a körülmény, hogy csak előzetesen szigorú minőségi vizsgálatnak alávetett termények kerülhetnek bemutatásra, biztosítéka annak, hogy csakis elsőrendű áru szerepel a bemutatón és így az e révén külföldre kerülő termények alkalmasság jó hírnév kivívására olyan piacokon is, amelyek eddig a magyar termények előtt zárva voltak.

A jászberényi m. kir. mezőgazdasági szakiskola tanulóiból álló leventecsapat,

amely a június hó 24-én Miskolcon megtartott kerületi leventeversenyen az első díjat, egy gyönyörű vándorserleget nyerte el.

(Beküldte Hajós István, Jászberényből.)

Hósi emlék Somogyaszaló községben, amelyet a közelmúltban lepleztek le

De nagy tanulság lesz ez gazdáinknak is. Széles körben terjed el az a tudat, hogy a jó minőségre való törekvés az egyedül lehetséges módja az értékesítés és magasabb ár elérésének. Ez tulajdonképpen egyik igen fontos célja a bemutatónak. Rá kell nevelni gazdáinkat, hogy standard-minőségű terményeket hozzanak a piacra.

A bemutató előkészületei széles mederben folynak. Mint kiállítók, nemcsak a nagytermelők vesznek részt, hanem erősen számít a rendezőség *kisgazdáinkra* is. Ma már igen sok kisgazda bekapcsolódott a minőségi termelésbe, úgy, hogy termelésfelelőnk minden tekintetben megüti a mértéket és így exportra alkalmas. Mivel azonban minden kisgazdának van nagyobb mennyiségű termésfeleslege, a bemutató rendezősége lehetővé tette, hogy *egy-egy községből az azonos minőségű terménnyel rendelkező kisgazdák együttesen jelentkezzenek*. Ily módon kisgazdáink is részülhetnek a nagybani eladás előnyeiben. A mezőgazdasági termények mellett a feldolgozó ipar is jelentős szerepet kap. A legkülönbözőbb mezőgazdasági ipari termékek kerülnek bemutatásra és igazolni fogják, hogy e téren igen nagy előrehaladást tettünk.

A terménybemutató iránt ország-szerte igen nagy az érdeklődés. Az előkészítő bizottsághoz nap-nap után tömegével futnak be a jelentkezések és érdeklődések. Az előkészítő bizottság lehetővé kívánja tenni, hogy a

vidékről minél nagyobb tömegekben jöhessenek fel a termelők és az érdeklődők. Ezért a vasuti és hajózási vállalatoknál *50 százalékos menetkedvezményt* eszközöl ki.

A külföldre minták alapján történő eladások elősegítése és megkönnyítése céljából a bemutatón kötött eladások *különleges szállítási és valutakedvezményekben* fognak részesülni.

Érdeklődők mindennemű felvilágosításért a *járási és vármegyei gazdasági felügyelőségekhez*, vagy köz-

vetlenül az *előkészítő bizottsághoz* (Budapest, földmivelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-tér 11., I. emelet 117.) forduljanak.

Az országos terménybemutató előkészítő bizottsága élén *Krudy Ferenc* miniszteri megbízott, ny. főispán, a *Faluszövetség* elnöki tanácsának tagja áll és már az ő személye biztosíték arra, hogy agrártermelésünknek ez a hatalmas megmozdulása valóban be fogja váltani a hozzáfűzött várakozásokat. **W. B.**

Julius 15-ig szünetel a készárú-búza tőzsdei árjegyzése

Mint ismeretes, az új termésértékesítési rendelettel kapcsolatban a kormány a belföldi búza forgalmánál *minimális bevásárlási árakat fog életbeléptetni*. Ezeknek az áraknak a megállapítása szorosan összefügg azokkal a tárgyalásokkal, amelyek Bécsben a magyar és osztrák kereskedelmi delegáció között folynak. A tárgyalásokat még nem fejezték be, ezért a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa a *készárú-búza tőzsdei árjegyzését egyelőre, de nem tovább, mint az 1934. év július 15. napjáig felfüggesztette*. Minthogy ennek következtében a megbízott gabonakereskedelmi szervek előreláthatóan nem lesznek abban a helyzetben, hogy ezalatt az idő alatt fix áron vásárolhassanak, a végleges elszámolásig a később kialakuló métermázsánkénti árak *12 pengőt kivéve részét fogják hektoliterenként 80 kilogramm súlyu, egyébként a szokványminőségnek megfelelő és a vevő raktárába beszállított búza minden métermázsája után fizetni*.

A tőzsdetanács határozatával kapcsolatban *Mayer Károly* földmivelésügyi államtitkár a következőképpen nyilatkozott:

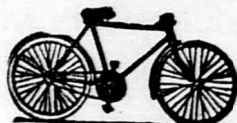
— A kormány szükségesnek látta, hogy rendeletet adjon ki, amely az átmeneti idő alatt, amíg a búza jegyzése fel van függesztve, különböző szabályozásokat tartalmaz. Ez a kormányrendelet azoknak a szolgáltatásoknak a szabályozását tartalmazza, amelyek 1934 július 1. és 15. közt buzában esedékesek (haszonbérék, fizetések, életjáradékok stb.). Julius 15-én, de lehetséges, hogy esetleg már előbb is, amint az osztrákokkal folytatott tárgyalások befejeződnek és biztos alap lesz a buzaár kalkulációjára, *ismét*

jegyezni fogják a búzát a tőzsdén. A belföldi áralakulásra ugyanis befolyással lesz, hogy *Ausztria milyen áron veszi át a búzát*. A rendelet gondoskodik arról is, hogy a biztos kalkulációs alap nélkül történő eladásoknál és teteleknél a későbbi árakhoz viszonyítva, az eladó vagy a vevő kárt ne szenvedjen.

A fentiek értelmében a tőzsdetanács határozata nem jelenti egyben a forgalom teljes megszüntetését, *csupán a hivatalos ármegállapítás felfüggesztését*. A *határidős forgalomra az intézkedés nem vonatkozik*.

Két ifju amerikai magyar az óhazában

Érdekesen és meghatóan került az alábbi két magyar név egymás mellé s hazánk fővárosában, az ünneplés központjába. Az amerikai *Magyar Népszava* és a *Külföldi Magyarok Világszövetsége* pályázatot hirdetett, hogy a külföldön élő magyar fiatalok megismerhesse hazánkat. Ennek a pályázatnak győztese az Amerikában született *Bencze Erzsébet* és ifj. *Kovács Andor*, akik most vannak először az óhazában. A pályadij tette lehetővé, hogy hazajöhessenek és huzamosabb ideig itthon maradhassanak. Természetes és érthető, hogy szeretettel veszik körül és ünneplik őket. Az állam és főváros hatóságai s a társadalmi egyesületek vezetői sorozatos és kitüntető ünnepségeket rendeznek tiszteletükre. S a két idegenben született ifju magyar csillogó szemekkel figyel a megkülönböztetett megbecsülésre. *Bencze Erzsébet* meghatottan mondotta: „*Mi az idegenben nem veszünk el Magyarországnak számára.*” Ifj. *Kovács Andor* pedig így nyilatkozott: „*Elhoztuk az amerikai magyarságnak üzenetét: soha, de soha meg nem szününk dolgozni és barátokat szerezni ősink megcsontott hazájának.*” A magyarok Istene erősítse szándékukat s engedje, hogy nemes céljuk meg is valósuljon.

40 éve a világot uraló eredeti angol **THE CHAMPION** és **Láng** kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket **nagybani gyári áron**. Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. **Láng Jakab és fia** kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen!

Hitler elfojtotta a rohamcsapatok lázadását

Június hó 30-án veszedelmes puccskísérlet lángjai lobbantak fel Németországban, amelynek kísérteties lángjai az egész világ közvéleményét lázas izgalomba hozták. Hogy a nagyarányú megmozdulás, amely a *barnainges rohamcsapatok szabadságolásának* előestéjén adta jelét s amelyet *Hitler* Adolf személyes és haláltmegvető közbelépésével fojtottak el, minő utókövetkezményekkel fog járni, azt ma még senki sem jósolhatja meg. A jelek azt mutatják, hogy a „harmadik birodalom” rendje ideiglenesen helyreállt. A *Hitler*, *Göring* és *Göbbels-együttes* ura a helyzetnek s a német hadsereg és rendőrség védelmében vasmarokkal ki tudja kényszeríteni a túlzott követelésekkel fellépett rohamcsapatok, a barnaingesek leszerelését, amire a rend és konszolidáció elérésére a birodalomnak felültenül szüksége van.

Az eseményekkel kapcsolatban a világ sajtóját fantasztikus és ellenőrizhetetlen hírek nyugtalanítják, ami a lázadás előkészítőinek kivégzésével magyarázható. *Röhm* százados, a barnaingesek volt vezérkari főnökének halála, *Schleicher* tábornoknak és feleségének lelövése, számos roham-

csapatparancsnok letartóztatása, *Pa-pen* alkancellár több hívének eltűnése csak fokozzák a külföld izgalmas érdeklődését.

Egy azonban bizonyos, és pedig az, hogy *Hitler* Adolfot személyes bátorsága és hallatlan vakmerősége a német nép szemében olyan legendás hőssé avatta, aminőt a történelem lapjai is keveset ismernek.

Az agg *Hindenburg* elnök, akinek a világháborútól kezdődően nem egyszer volt már alkalma a hazája fölött tornyosuló vészes felhők szemlélésére, a világszerte ismert és becsült bölcs és higgadt katona, köszönő táviratot küldött *Hitler*nek is, *Göring*nek is és *hálóját, valamint elismerését fejezte ki a két államférfiúnak, hogy a német népet a hazaáruló próbálkozásoktól megmentették.*

A német felelős államférfiak nyilatkozatai szerint a tisztító munka véget ért s a rend helyreállt.

Mi is bizunk abban, hogy ami történt, csak tisztulási folyamat volt és hogy a mostani nehéz átalakulási nehézségek megszűnése után igen rövid idő alatt kialakul a hatalmas német nemzeti életnek Európa nyugalma és biztosító egysége.

A jövő háborújának borzalmai

Talán nem is egészen véletlen az, hogy éppen ugyanabban az időben jelent meg a legnagyobb bécsi és londoni lapokban a volt osztrák-magyar monarchia egyik magasrangú tisztjének tollából a *jövő háborújának borzalmairól* szóló cikk, amikor *Barthou*, Franciaország külügyminisztere, történelemhamisító és kardcsörtető beszédeivel a háború lehetőségét idézte fel az elképedt, józan európai közvélemény szeme előtt.

A cikkirő először is azt állapítja meg, hogy a leszerelési konferenciák eddig bizony a legkevesebb eredményt sem tudták elérni, hogy a sok tanácskozás alkalmával csak üres szalmát csépeltek és mindez egyáltalában nem hártja el egy következő közeli európai háború rémét. Pedig, ha az elmúlt világháború borzalmas is volt, az esetleg ezután következő háború még sokkal, nagyon sokkal borzalmasabb lenne.

Az új háború, ha bekövetkeznék, a gépek és a gáz háborúja lenne; nemcsak a hadseregek küzdenének egymás ellen, hanem megtámadnák a frontvonal mögötti békés országrészeket is, ami az elmúlt háború folyamán, — bár meg lett volna a lehe-

tősége — mégis elkerültek, mert a szembenálló felek attól félték, hogy a békés lakosság megtámadása felidézné az egész semleges világ felháborodását.

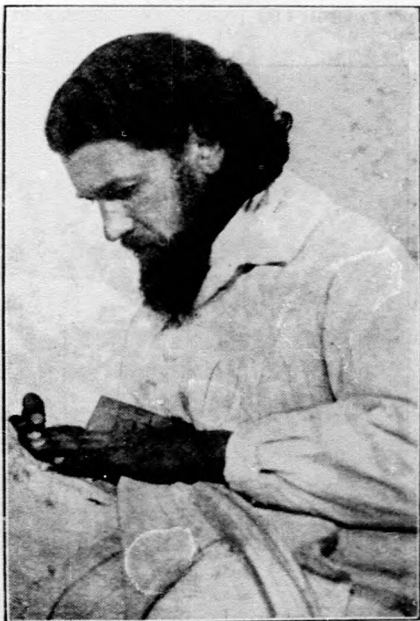
A következő háborúnak egyik legfontosabb harci eszköze a repülőgép lesz, amellyel a hadviselő államok a frontkatonaság felett kényelmesen megközelíthetnek és elpusztíthatnák az ellenség politikai, ipari vagy gazdasági gócpontjait. Csak természetes, hogy az ilyen, a békés országrészek ellen vezetett támadás, megszállhatatlan ártatlan emberéletet követelne áldozatul, s mégis csaknem bizonyosra vehető, hogy a szembenálló államoknak a jövő háborúban első céljuk az lenne, hogy az ugynevezett *hinterland (mögöttes országrész)* elpusztításával a frontheadserget erőforrásaitól fosszák meg. Legalább is erre lehet következtetni abból, hogy az összes európai államok, élükön *Franciaországgal, arra törekedzenek, hogy légi haderejüket megnöveljék.*

Az elmúlt világháború óta ugyancsak hihetetlenül fejlődött a modern háború harci kocsijainak: a tankoknak és páncélos autóknak a technikája. Ezek a kerekeken guruló páncélos

erősítések ma már olyan fejlett technikával készülnek, hogy nemcsak a megtámadásuk, illetve feltartóztatásuk vált ugyszólván lehetetlenné, de mindenfajta területen, hegyeken, árkokon keresztül is feltartóztatlanul nyomulnak előre, mégpedig oly sebessen, hogy gyorsaságuk már eléri, sőt meg is haladja egy rendes személyvonat sebességét. Elképzelhető az is, hogy valamelyik hadviselő fél egy ilyen tankosággal egyszerűen áttör a frontkatonaság harcavonalát és az arcvonal mögötti békés országrészt pusztítja el.

Talán a legrettenetesebb és a legnehezebben kivédhető fegyvere lesz az új háborúnak: a gáz. Az ugynevezett kémiai háború már a világháború folyamán is nagy szerepet játszott, noha a nemzetközi megállapodások kizárták a harci eszközök sorából a mérget, vagy a gyilkoló gázt. Mégis pontos statisztikák igazolják, hogy az elmúlt háború folyamán 270.000 sebesülésre körülbelül 75.000 olyan sebesülés, illetve megbetegedés esett, amelyet mérges gázok okoztak és ami a legrettenetesebb, a statisztikák azt is bizonyítják, hogy a gáztámadás által okozott megbetegedések halálzási arányszáma sokkal nagyobb, mint bármilyen más fegyver által okozott sebesülések halálzási arányszáma.

Elképzelhetjük, hogy mit fog jelenteni a gáz az új háborúban, mikor a háború óta a világ minden táján tudós vegyészek és kitünően felszerelt iparvállalatok foglalkoznak azzal, hogy ezt a borzalmas fegyvert minél jobban tökéletesítsék. És sajnos, teljes eredménnyel! Ma már szintelen, szagtalan gázokat is gyártanak, amelyekből egy-két szippantás menthetetlenül halált okoz.

Lang Lajos szobrász,

aki Jézus alakját alakítja a világhírű oberammergaui passiójátékokon

Ezekután csak hálás megnyugvással gondolhatunk a magyar kormány és a magyar képviselőház bölcs és meggondolt nyilatkozataira, amelyekkel a francia külügyminiszter harcias beszédeire válaszoltak. A magyar igazságnak nincs is szüksége fegyverre; a *revízió*, mint ahogy azt külföldi, angol, sőt francia politikusok is régen már megállapították, *nemcsak a mi érdekünk, hanem Európa egyetemes érdeke és nemhogy háborút idézne elő, hanem éppen a revízió az, amit, ha keresztül visznek, megszünteti a háboru rémét Európa felett.*

Ünnepi és filléres gyorsvonatok július 8-án, vasárnap

Július 8-án, vasárnap, a következő nagykedvezményű vonatok indulnak:

Ünnepi vonat a „Hegyaljai Hét” alkalmából:

Szegedről Sátoraljaújhelyre (Szolnok—Hatvanon át), a menet-térti jegy ára Szegedről 7 pengő, Kecskemétről 6 pengő, Szolnok és Jászberényből 4.70 pengő, Miskolcra 2 pengő. Ezenkívül fűt-, illetve leszállási lehetőség van Kistelek, Nagykőrös, Cegléd, Hatvan, Füzesabony és Mezőkövesden is. Erre a vonatra csakis oly utasoknak szolgáltatnak ki a menetjegy-irodák jegyet, akik egyidejűleg a „Hegyaljai Hét” igazolványát megváltják. (Ára 60 fillér.)

Filléres gyorsvonatok:

Debrecenből Siófokra. Ennél a vonattal felszállási lehetőség Püspökladány, Kisújszállás, Törökszentmiklós, Szolnok és Cegléd állomásokon van. Budapesti állomáson fel- vagy leszállni nem lehet. A menet-térti jegy ára 6.20 pengő. Szolnokról és Ceglédre 5 pengő. Egerből, Gyöngyösről és Hatvanból Balatonalmádrába. A menet-térti jegy ára Egerből 5.40 pengő, Gyöngyösről 4.90 pengő és Hatvanból

4.30 pengő. Győrből Siófokra (Komárom—Székesfehérváron át). A menet-térti jegy ára 3.60 pengő. A felszállás Komáromban is meg van engedve. Kisújszállásról Miskolcra. Felszállási lehetőség Törökszentmiklós, Szolnok, Jászberény és

Hatvanban. A menet-térti jegy ára Kisújszállásról 4.90, Szolnok és Jászberényből 4 pengő, Hatvanból 2.60 pengő. Szigetvár és Pécsről Mohácsra. A menet-térti jegy ára Szigetvárról 2.40 pengő, Pécsről 1.70 pengő.

Kitünően megállják a helyüket a magyar fiuk német és olasz földön

Nem mulik el hét, hogy külföldön tartózkodó gazdaifjaink fel ne keressenek soraikkal a *Vasárnap*-ot, hogy beszámoljanak arról, amit *Olaszországban*, vagy *Németországban* láttak, megfigyeltek, ami legjobban lekötötte érdeklődésüket.

Egyik Olaszországba került gazdaifju, névszerint Nagy József, ezen a héten egy *firenzei* kirándulásról küldött beszámolót lapunknak és a legelső, amit kiemel, az a *páratlan barátság és jóindulat, amivel az olaszok az országukban tartózkodó magyar vendégeket körülveszik.*

— Többször kérdezem magamtól — írja Nagy József — mi ez? Ami ennyire összefonta a szívemet a szívével, hisz több ez a barátságnál. Nem tudom! Csak azt érzem, mindenütt jó, de itt *valahogy különösen jó.*

Azután a firenzei utról számol be Nagy József és különösen az uttermészeti szépségeitől van elragadtatva.

— Bár láthatná mindenki ezt a gyönyörű szép országot! — kiált fel ujjongva — bár utazhatnék mindenki ezeken a hegyeken keresztül autóval, hogy hallhatná a víz csobogását a motorzugáson keresztül s érezhetné e hegyvidék álmosító levegőjét. Láthatna itt olyan viaduktokat, hogy *még a*

holt kéz is esetet ragadna!

Délelőtt 11 órakor érkezett meg a társaság *Firenzebe*. Az autóbusz hatalmas, gyönyörű, modern épület előtt állt meg, amelyet rendkívül érdekes öspark vesz körül. A park *cserépes kultúrája* ragadja meg leginkább Nagy József figyelmét és csodálkozva állapítja meg, hogy ebben a parkban *pelargóniumtól kezdve buruson, júcán át a citromig jóformán minden megtalálható.*

A firenzei kertészeti kiállítás megtekintése alkalmával örömmel állapítja meg a levélíró, hogy még ott is találkozik a magyar ipar termékeivel. *Magyar mezőgazdasági gépek, magyar cséplőgépek ugyszólván díszhelyet foglalnak el a kiállításon* és nemcsak a kiállításon, hanem az olasz mezőgazdák körében is teljes elismeréssel nyilatkoznak ezekről a magyar gyártmányokról.

A mezőgazdasági terméknek ára van Németországban

Egy másik barátja lapunknak, Pálffy Sándor magyar gazdaifju, németországi munkahelyéről küldött beszámolót ezen a héten. Okos, nyílt szemű ember a mi Pálffy Sándor barátunk, megfigyelései érdekesek és megérdemlik, hogy beszámolóját majdnem szószertint közöljük.

— Ugy tekintenek itt engem, mint országuk vendégét — írja Pálffy Sándor. — Otthonomban is mindenki elhalmoz szeretettel, figyelemmel. Az étkezést is megszoktam már, nem rossz, sok *burgonyát, vajat eszünk és rengeteg kávét iszunk.* Persze, jó paprikás gulyással, — állapítja meg némi mélabuval — pörkölttel jobban ki lehet jönni. A gazdálkodás terén sokat tanulhatok. A *legszakoszerűbb gazdálkodást folytatják.* Nem ragaszkodnak a régi gazdálkodási módokhoz, hanem *igyekeznek mindig mindent jobban csinálni.* Azt a gazdasági ágat folytatják, amelyik a legcélravezetőbb. Fő gazdálkodási ág itt az állattenyésztés és pedig elsősorban a tehenészet. A fejest legtöbb helyen *villamosfejőgéppel* végzik és a friss, meleg tejet mindjárt *géppel lefölozik*, hogy mint vajat értékesítsék. *Általában mindent géppel végeznek.* Nagy cséplőgépek nincsenek, hanem minden gazdának magának van a pajtá-

Ifju hajtások egy vén fán

ban beépített cséplőgépe és aratás után az eleséget csak behordják és télen lassanként elmasinálják. A terményt nem viszi a gazda a piacra, hanem a kereskedő jön érte és helyből elviszi. Nem a gazda kínálja az árut megvételre, hanem a kereskedő kéri azt. Azért van az, hogy a gazda portékája az ipari cikkek árához mérve, jó pénzért kel el. Hogy mindent géppel csinálnak, azzal magyarázandó, hogy a gazdasági gépek igen olcsók.

Nagyon érdekes még Pálffy Sándornak a gazdák életére vonatkozó megfigyelése is:

— Itt, hogy ugymondjam, minden napot megünnepelnek. Este, mikor munkáját elvégezte a gazda, leveti a munkaruháját, tiszta ruhát vesz fel és egyesületekben, vagy egyebütt összejáratkozik gazdatársaival, akikkel megbeszéli a gazdaság dolgait.

Az ilyen megfigyelésekből is láthatjuk, hogy mennyire fontos és hasznos a Faluszövetség gazdaifjucserereakciója, mert bizonyos az, hogy a Németországot, vagy Olaszországot megjárt gazdaifjak, ami jót ott látnak, igyekezni fognak itthon is meghonosítani.

A világ legnagyobb orvosi célokra használt mágnes Bécsben, acélforgácsot, vasdarabkát vesznek ki vele a szemből.

Termelő, tanulj meg eladni!

4-ik közzemény.

Az olajmagvak adásvételénél, mint sulyegységet, 10 kg-ot irnak elő a budapesti tőzsde szokványai. Az árakba a kereskedőnek a zsák sulyát sosem szabad beleszámítani, hanem az ár az eladott áru tiszta sulya után számítandó. Ami az olajmagvak minőségi kikötéseit illeti, nem szállítható, illetőleg a kereskedő nem vesz át olyan árut, amely nem egészséges, dohos, nem száraz, átmelegedett, vagy jelentékeny mennyiségben tartalmaz penészes, vagy romlott szemeket. Természetesen gyengébb minőségű áruval is kötnek üzletet, ezekre az árakra azonban nem vonatkozhatnak a budapesti tőzsdén jegyzett ár, hanem itt az eladó és a vevő szabadon állapodnak meg afölött, hogy az árut milyen összegekért vásárolja meg a vevő. Fontos kikötés az olajmagvaknál az is, hogy a tőzsdei árak mindig csak a legutolsó termésből szállított árura vonatkoznak. Olajmagvaknál az eladó gazda nem tartozik zsákot adni az áruhoz, azt a vevő boesátja az eladó rendelkezésére a szállításhoz.

Hüvelyeseknél a sulyegység ugyan csak 100 kg. s itt is mindig tiszta suly értendő, zsák nélkül. Tehát ép úgy, mint az olajmagvaknál, ha az árut zsákban mérik le, a zsák sulya levonandó és a fennmaradó tiszta suly után számítandó ki az ár. A budapesti tőzsdén jegyzett árak hüvelyeseknél is csak egészséges árura vonatkoznak, amely a kereskedelmi szokás szerint van rostálva, tehát nem tartalmaz 3 százaléknál több keveréket, vagy ide-

gen magfélélt és a legutolsó termésből származik. Nem tekinthető egészségesnek az az áru, amely dohos, nem száraz, részben vagy egészen átmelegedett, zsizsikes, vagy jelentékeny mennyiségben tartalmaz zsizsikrágta, penészes, vagy romlott szemeket. Ép úgy, mint az olajmagvaknál, a hüvelyesekhez szükséges zsákot is a vevő, a kereskedő, vagy szövetkezeti átvevő boesátja rendelkezésre.

A tengerinél a budapesti tőzsde szokványai kikötik azt, hogy a természetes uton szárított áru legfeljebb 17 százalék vizet tartalmazhat, mert az ennél több nedvességet tartalmazó tengeri tárolás közben megromlik, tehát a kereskedelmi forgalom részére alkalmatlan. Ez az a pont, amit a termelők a legkevésbé tudnak ellenőrizni, miután nem rendelkeznek olyan mérőeszközökkel, amelyekkel a tengeriben lévő nedvesség fokát megállapítják, de azt hisszük, hogy a kellő gyakorlattal rendelkező gazda már látásra meg tudja állapítani, hogy elég száraz-e az áru, amit eladni akar és az alkudozás folyamán megfelelően tudja az érdekeit képviselni. Ami az egyéb minőségi kikötéseket illeti, elsősorban ki kell emelni azt, hogy csak rendes, egészséges áru szállítható, illetőleg csak ezekre vonatkozik a budapesti tőzsdén jegyzett ár. Nem szállítható, illetve nem vonatkozik a budapesti tőzsdén jegyzett ár az ugynevezett cinquantin-tengerire, az elfajzott cinquantin-tengerire, fehér-tengerire, vagy cigány-tengerire. De ügyelni kell a rendes, szállítható, azaz eladható tengerinél is arra, hogy a fent

VENNÉK:

Vennék egy keveset használt, jókarban levő 350 vagy 500 köbcentiméteres motorkerékpárt. Cim: Faragó Károly, gazdálkodó, Bócsa 20., Pest m.

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcosai a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek egy a közszükségleti cikkekkel való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészjegyzések révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

felsorolt tengerifajtákból nem lehet az eladott mennyiségben több, mint 8 százalék, mert ha van, akkor az ilyen árua már nem érvényes a tőzsdei ár. Ép úgy, mint minden más terményfajtánál, a tengerire is érvényes az, hogy a tőzsdei ár mindig a legutolsó terméskből származó árua vonatkozik.

*

Az eddigi fejtegetéseink során azokkal a terménycikkekkel foglalkoztunk, amelyeket a tőzsdén hivatalosan jegyeznek, amelyekben a tőzsdén állandó üzlet van a hivatalos forgalomban. Vannak azonban egyéb termények is, amelyek a gazda számára ugyancsak igen fontosak, de amelyekben nincsen hivatalos üzlet a tőzsdén. Ennek ellenére azonban ezeknél a terményeknél is kialakultak szokványok, itt is vannak minőségi kikötések, amelyek ugyszólván törvényerővel bírnak, abban az esetben, ha az eladásnál előforduló vitás esetekben az eladó, vagy a vevő a bíróság elé viszi a dolgot. A bíróság, ha minőségi kifogásról van szó, elsősorban azt állapítja meg, hogy a szállított áru megfelel-e annak a minőségnek, ami a tőzsdén szokásos.

(Vége következik.)

Szentpéterföldre községben megalakult a Faluszövetség

A határmenti Szentpéterföldre község lakosai vasárnap, július hó elsején, értekezletre gyűltek össze és Wieser Béla, a Faluszövetség titkára, ismertette előtűk a Szövetség eddigi munkáját.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után megválasztották a vezetőséget. Elnök lett: Tamás Gábor kisgazda, alelnökök: Tóth József kisgazda, községi bíró, Varga János és Hosszu János kisgazdák, titkár: Horváth Sándor tanító, pénztárnok: Tamás János, ellenőr: Zsohár János, számvizsgáló bizottság: elnök: Hörsök Károly, tagok: ifj. Tamás Sándor és id. Tamás Sándor, választmányi tagok: Bicsák János, Bódis József, Farkas István, Hóbor József, Keresztes Sándor és Tamás Kálmán.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 július hó 3-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27 fillér; kétkoronás 54 fillér; ötkoronás 1 pengő 46 fillér; régi egyforintos 75 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 45 fillér; 10 koronás 16 pengő 25 fillér; Napoleon-arany 33.25—33.35 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammonként 3 pengő 05 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5625—5635 pengő.

Színezüst kilogrammja: 71—72 pengő.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A Hangya Központ 35-ik évi közgyűlése

A „Hangya“ szövetségi központ június hó 27-én tartotta meg Budapestén 35. évi rendes közgyűlését, amelyen a köteleki szövetségek kiküldöttei igen nagy számban vettek részt. Az intézet igazgatósága nevében Zichy Aladár gróf elnök üdvözölte a megjelenteket, rámutatva arra, hogy a „Hangya“ harmincöt esztendő munkássága meggyőző bizonyosága annak, hogy a magyar talajba elültetett szövetségi gondolat milyen mély gyökereket eresztett. Kötelességének tartja, hogy mint az igazgatóság elnöke, a szövetségek egybegyűlt kiküldöttei előtt elismerésének adjon kifejezést a központ vezetősége iránt e nehéz időkben végzett odaadó és eredményes munkásságáért.

Elintéztést nyert a szövetségek hitelügye

Az elnök ezután átadta a szót Balogh Elemér dr. vezérigazgatónak, aki az igazgatóság közgyűlési jelentésének előterjesztésével kapcsolatban méltatta a nemrég megszavazott szövetségi törvényt, amely a „Hangya“ szövetségeknél a mezőgazdasági termények értékesítése, valamint a gazdaközönség fogyasztási szükségleteinek ellátása terén reá váró feladatok sikeres megoldása céljából 5 millió pengős tartalékalapot létesít. Ezzel orvoslást nyer a fogyasztási szövetségek régi sérelme s elintéződik hitelproblémájuk, amely az ország legális hitelszervezete keretén belül eddig nem volt megoldható. Hangsúlyozta, hogy a „Hangyá“-nak nincs deficitje s ez az alap tartalékként fog kezelni a termelési és értékesítési feladatoknak a kisgazdaságokban való megvalósítására, annak kamatai pedig különösen a fővonalaktól távolos falusi szövetségek támogatására és megerősítésére fognak szolgálni. A sajtóban megjelent és a parlamentben elhangzott támadásokra válaszul, kifejezést adott annak a felfogásának, hogy a kereskedelem és a szövetségek között nincs áthidalhatatlan ellentét. A szövetségek célja, értelme és létjogosultsága az, hogy árszabályozó tevékenységükkel emeljék a széles néprétegek fogyasztóképességét. Megállapítja, hogy a „Hangya“ és annak vezetősége sohasem tért el Károlyi Sándor gróf eszméitől, itt nagy fizetések nem voltak, pazarlás nem fordult elő s ha voltak nehézségek, azok a forgótökehiányból eredtek, amely sajátos viszonyainkban és a gazdasági válságban leli magyarázatát. A „Hangya“ a magyar földből sarjadt, gyökerei egybeforrnak a magyar nép lelkével. Fennállásának első

husz évében szövetségeivel együtt 20 millió pengő saját tőkét gyűjtött a „Hangya“ és minden aktivumot, amely felett a központ ma rendelkezik, ebből a tőkéből szerzett. Tartalékaik lehetővé tették, hogy a folyton megismétlődő és legutóbb is példátlanul hosszú ideig tartó válságot szövetségeivel együtt minden állami szubvenció nélkül ussza meg. Elismerést a vezetőség nem vár, mert ezzel csak kötelességét teljesítette. Viszont a gyanúsításokat és alaptalan vádakot a leghatározottabban visszautasítja.

A Hangya tervei az értékesítés terén

Ezután számdatokat sorolt fel a helyzet javulásáról, majd ismertette a „Hangya“ szerepét és jövő terveit a termelés irányítása és az értékesítés megszervezése terén a kisgazdaságokban. A cél az, hogy a kisgazda olyan árukat termeljen, amiket külföldön eladhat és bekapcsolódhassék a világforgalomba. Ebből minden gazdasági ág csak hasznot húzhat. Ezt akarja a „Hangya“ megfelelő nevelőmunkával elérni, különösen azokon a területeken, amelyeket a magánkereskedelem — érthető okokból — elhanyagolni kénytelen.

Elismerés a vezetőség iránt

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Gál István (Törökszentmiklós), a vidéki szövetségek köszönetét tolmácsolta a kormányának a szövetségek által képviselt gazdaérdekekkel szemben tanúsított megértéséért. Székelyhídy Béla (Álmosd) a közgyűlés zajos helyeslése mellett a szövetségi tábor legteljesebb bizalmának és ragaszkodásának adott kifejezést a központ vezetősége és különösen Balogh Elemér vezérigazgató személye iránt. Szabó István, Bencsik Gyula, Varga József, Balázs Gyula, Rusz János és Kiss Lajos szövetségi kiküldöttek felszólalása után a közgyűlés az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelenlétét egyhanguan tudomásul vette. Az igazgatóságba új tagként megválasztották Koós Mihály dr. ny. államtitkárt, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, a felügyelőbizottságba pedig Gesztelyi-Nagy László dr.-t, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatóját.

**A „VASÁRNAP“
szerkesztősége
és kladófiwatala:
Budapest,
D., Báthory-utca 24**

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tarlóvetés

egyik eszköze annak, hogy a májusi szárazság okozta takarmányhiányt orvosoljuk.

Mint már közöltük, tarlóba vethető a rövid tenyészidejű tengeri, a piros köles, takarmányrépa pótlására a tök, csapadékos és hűvösebb klíma alatt a tarlórépa, a csalamádé, a muhar, a szudáni fű. Őszi zöldtakarmánynak még augusztus elején is vethető az árpa — bükkönyvel vagy borsóval keverten — szeptember elején pedig a fehérmustár, vagy pedig a rozsos repce. Késői kukorica-csalamádé pótlására megfelelőnek tartja nagyhirű növénytermelőnk, Gyárfás József, a cukorcirokat is, de ezt korán, bugahányás előtt kell kaszálni, mert a jószág így szívesebben eszi. Végre rossz talajokon, hol a csalamádé alig sikerül, még mindig nyerhető takarmány a sűrűn vetett napraforgó utján, melyet azonban a jószág csak zombolyázva (besavanyítva) fogyaszt el.

A cukorcirok-csalamádé száraz viszonyok közt különösen alkalmas a szárazságot kevésbé tűrő kukorica-csalamádé pótlására. Gabonaszórára vetendő, mikor is vetőmagszükséglete kat. holdra 25—30 kilogramm.

A napraforgó-csalamádét 50—100 cm sortávolságra vetik; a sorban a növények 20—25 cm távolságra legyenek egymástól. Levágni akkor kell, mikor javában virágzik. A levágott napraforgót száraztól, levestől, tányérostól fel kell aprózni, azután vermekben besavanyítani.

A tarlóvetés sikerének feltétele azonban egyrészt a talaj kellő tápereje, másrészt a kellő megművelése. Ezért itt különösen fontos, hogy a tarlót a föld nyirkosságának megőrzésére azonnal szántsuk fel és utána azonnal vessük be.

Mintthogy pedig a tarlónövény rendszerint későn kerül le a talajról és ennek vízkészletét kiéli, őszi gabonát utána csak bizonyos kockázattal termelhetünk. Különösen a cirok és a szudáni fű szűrítják ki nagyon a talajt. A tarlónövény után tehát lehetőleg tavaszi következzék, mely alá alapos őszi szántással és trágyázással a talajt kellőleg előkészíteni el ne mulasszuk.

A gyümölcsösben

a meggy- és cseresznyefákon látható elszáradt virágcsomókat és hajtásokat, amelyeket a Monilia-gomba pusztított el, arasznyi egészséges gallyrésszel együtt vágjuk le s gondosan összegyűjtve égessük el. Az almafa ágain látható vértetűcsomókat uj-

junkra vett káliszappannal kenjük be. Nagyon előnyös a vértetűt megtámadott almafákra a vértetűt pusztító fekete darazsas gallyakat a fa koronájába felfüggeszteni. Ilyen gallyakat a földművelésügyi minisztériumtól kell kérni.

Az alma- és szilvamolyhernyók összefogására június közepe táján a fa megtisztított törzsére hullámpapírból, szalmából, fagyapótból, újságpapírosból lazán összecsavart hernyófogó övet kössünk. Ezt úgy alkalmazzuk helyesen, ha az öv a fa törzsét kétszer-háromszor körül fogja. Ezeket kétheti időközökben le-szedjük, elégetjük, helyükre pedig új öveket kötünk.

A gyümölcsös talaját állandóan tartuk porhanyón és gyommentesen. Tartós szárazság esetén a fákat öntözzük meg. Öntözés után, ha a víz beszívódott, a barázdát huzzuk be.

A gyümölcsfákat aszerint, hogy azokon milyen gombabetegségek és rovarkártevők vannak, más és más szerrel kell megpermetezni. Az eredményes védekezésre nagy befolyással van a permetezés időpontja. Nem mindegy, hogy a kártevő ellen mikor védekezünk. Amikor az alma és körte kis gyümölcse a szárán már lefelé hajlott, férgesedése ellen 100 liter vízben feloldott egynegyed kg arzéntartalmú szerrel permetezünk. Ezt követően 2 hét múlva arzénes bordói lével vagy arzénes mézkenővel kell permetezni. Ebben az esetben 100 liter egyszázalékos bordói léhez vagy nyári higitású mézkenőhöz egy-negyed kg arzéntartalmú szert adunk. Ha a gyümölcsfákon és bokrokon levéltetű jelennek meg, azonnal szappanos nyers nikotin oldattal kell permetezni. Jól jegyezzük meg, hogy kajszi-, őszibarack- és mandulafákat arzénes szerrel sohasem szabad megpermetezni.

Permetezéseknél figyeljünk arra, hogy azokat a gyümölcsök zsendülésekor okvetlenül befejezzük. A nyári permetezést ködszerűen kell elvégezni, kivéve a levéltetű ellen használt bormérgeket. Ezeknél a kártevő rovarokat permetlével jól meg kell áztatni. A permetezéseket olyan gondosan kell elvégezni, hogy a fának egyetlen része se maradjon permetetlenül. A meg nem permetezett helyeken a kártevő penészgombák és rovarkártevők tovább is életben maradnak és újabb fertőzést okozhatnak.

A kajszi- és őszibarackfákat pusztítja a gutaütés. Az ilyen fa egyes ágain, vagy az egész koronán a lombzat hirtelen lelankad. Az ilyen fa ágait a jelenség beállásakor azonnal fele-hosszuságra vissza kell nyesni és kiadásos megöntözni. A gutaütést a

Mészlag-, beléndék, nadragulyalevelet, cseresznye- és meggyzárát,
anyarozott, kőrisbogarat
 és minden más **gyógynövényt**
 a legmagasabb áron vásárol
Dr. MIKLÓS gyógyszerésznagy-
 kereskedés r.-t.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 6
 Telefon: 80-5-77 — Sürgőnyctm: DRIMAG

szárazság, a mézben szegény talaj, a meg nem felelő alany, az előző tél fagyavagy gombabetegség is okozhatja. Biztosan ható orvosságot elene nem ismerünk. Nem szokta gutaütés érni az olyan kajszi- és őszibarackfát, mely lőszemű (vörös) szilva alanyra van ojtva.

Az őszibarackfák sokszor sárgaságba esnek. Ennél a bajnál a fa egész lombzata megsárgul. Vasgálicoldattal való öntözéssel orvosolható; az ilyen fát célszerű lombhullás után istállótrágyával alaposan megtrágyázni.

A levéltetűek ellen előbb említett nikotinos szappanoldat úgy készül, hogy 100 liter vízben 1 kg kenő-, vagy káliszappant és 5 deka nyers nikotint oldunk fel. A nyers nikotint csak mérégvásárlási engedéllyel vásárolhatjuk. Ezt a jegyző igazolására a főszolgabíró adja ki. A nikotin 10, 25, 50, 100, 200 és 500 gramm adagokban kapható gyógyszer-tárakban és drogériákban.

Gyümölcsértékesítés a Duna-Tisza közén

A sívó futóhomokborította pusztákból, kisült kopár legelőkből virágzó gyümölcsösökké alakított Nagyalföldön mindinkább előtérbe jut egy nagyon nehéz kérdés: a termelt gyümölcs, szőlő, barack elfogadható árban való értékesítése. A környező államok elzárkózó politikája igen sok nehézséget okoz az exportálásnál, tulásba viszik — különösen az utódállamok — az önellátás rendszerét és így a verejtékes munkával előállított zamatot, finom magyar gyümölcs sokszor eladhatatlanná válik és a spekulánsok által tetszés szerint diktált apró töredékárakért kerül a konzervgyárosok üstjeibe.

Iskolapéldája e nehézségeknek az idej baracktermés értékesítése. Elismerik külföldi szakemberek is, hogy a magyar barack, különösen a kajszi-fajták között a *Magyar Legjobb* magas felette van szépség, zamat és sok más tekintetben a világ bármely más vidékén termelt kajszi-féleségek-nél. El is jönnek érte a külföldi kereskedők is, kik nagyobb gócpontokon az idény tartamára letelepednek és szedik a barackot... de milyen árban!

Az idén a kajszi- és őszibarack eladása nagyban kg-ként 26—30—32 filléres árban indult, helyt termelőhely. Ezt az árat a termelők szervezetlensége

és kishitúsége folytán sikerült „külföldi lanyhulások“ és más ilyesmikre való hivatkozással 14, sőt egy napon Kecskeméten 10 fillérre is letörni.

Már pedig a birtokosnak igazán nem mindegy, hogy a szép barackjárt 10—12 filléres szégyenárát, vagy pedig 26—32 filléres komoly árat kapjon, mert például egy 20 mázsás tételnél ez a csekélynek látszó differencia 160—200 pengőt is jelenthet, holott erre az összegre igazán szükségse volna az amugy is eladósodott termelőnek.

Még — ugy amennyire — legjobbnak mondható az áralakulás *Kecskeméten*, ahol már a gazdák is mintegy meg vannak szervezve és azok a kereskedők, kik a hajnali 2 óra felé induló piacon a vételeket megkezdeni kívánják, már bizonyos tartott árral találkoznak. Itt az árakat most már csak valamelyik nagyobb külföldi város élelmiszertorlódásával járó krach befolyásolhatja. Alkalmam volt június hó 30-án Kecskemét város *Gyümölcsstermelő Szövetkezetének* szíves meghívásából egy nagyrészt szakemberekből álló társasággal ezt a kecskeméti piacot hajnali 2 órától tanulmányozni, majd egész sereg mintaszőlőt és gyümölcsöst — habár futólagosan — megtekinteni. Minderről legközelebb bővebben.

IRSAI-M. JÓZSEF

Apró jótanácsok

A buzatermesben ezidén a talajművelés mellett az elővetemény szerint is nagy különbségeket látunk. Nyári ugarolásban részesült takarmányföldeknek még a szárazság által legjobban sújtott vidékeken is kitünő buzavetések láthatók. Az Alföldön jók a búzák a tengeri, borsó, dohány után, elég jók a kétszer megszántott esalamádé után, gyengék az egyszer megszántott esalamádé után s hihetetlenül rosszak a kender és répa után vetett búzák. Ezek a kiváló különbségek nem egymástól nagyobb távolságra fekvő földeken mutatkoznak, hanem egy és ugyanazon gazdaságnak teljesen hasonló talaju, egymás mellett fekvő tábláin észlelhetők. Van olyan tábla, mely 15 métermázsás termést is ad, míg a közvetlen mellette levő, de kender vagy répa utáni búzaföld 4—5 mázsát ad.

A szokatlanul meleg és száraz május megnövelte gondjait az állattartó gazdáknak. Különösen a szalastakarmányok elégtelen volta okoz nagy gondot a gazdának. E nehézségeket csak úgy tudjuk leküzdeni, ha idejében célszerű intézkedéseket léptetünk életbe. A téli szénaszükséglet biztosítása végett a zöldtakarmányok etetésénél a lehető legnagyobb takarékoságot kell kifejteni s a megtakarítással nyert zöldtakarmányt szárítsuk szénává. A zöldtakarmányt etessük szecskázva és keverjük közé 10 százalék tavasziszalma-szecskát, szükség esetén pedig használjunk az igrások és jármos-élőkrök takarmányozására tavasziszalmát, melaszt és abrakot. A zöldtakarmányban mutatkozó hiányt pedig igyekezzünk pótolni esalamádé természetével és a gabonatarlóba vethető rövid tenyészidejű takarmánynövényekkel.

Tarka Krónika

Már az egyik görög bölcse megállapította, jóval Krisztus Urunk születése előtt, hogy a mások gunyolása tulajdonképpen — öndicséret. A gunyolódás azonban gyakran visszafelé sül el, amint alább néhány híres visszavágással bemutatjuk.

Lloyd George, Anglia háborús miniszterelnöke, a ma is élő nagy államférfiu, igen szerény sorban kezdte az életet. Mint gyermekifju egyik nagybátyja cipészműhelyében inaskodott s nem egyszer hordta ki szamaras kordén a javított cipőket a megrendelőhöz. Később mégis elég fiatalon képviselő lett belőle. Ellenségei azonban számon tartották a multját, s egy alkalommal, amikor mint kezdő politikus beszédjét tartotta, valaki közbeszólt:

— Mi van a számárcordéval?

Lloyd George a hang irányába fordult:

— Azt bizony nem tudom, uraim, hogy a kordéval mi történt — s ekkor a közbeszólóra mutatott — de azt látom, hogy a számár most is közelemben van.

Nagyatádi Szabó István is béres-sorban tipródott fiatal korában s ott gyűjtötte össze öt hold föld árát, amivel a kisgazda-életnek vágott. Jóval negyvenen alul volt még, amikor megyebizottsági tagnak választották. No, volt megrökönyödés a megyeházán.

— Egy béres! Mit keres itt egy béres? — sóhajtozott nagyobb társaság előtt a folyosón az egyik megyei nagyság.

Nagyatádi néhány gazdatársa között állt és meghallotta a célzást. Halakán mondta a körülállóknak:

— *Ahol ökrök vannak, béresre is szükség van...*

A mondas villámgyorsan terjedt el, s a fiatal gazda véleményére mindig felfigyeltek azután.

Utikai Cato híres római jogtudós, író és államférfi volt Rómában Krisztus Urunk születése előtt 200 esztendővel. Sok ellensége volt, mert tisztakezü és erkölcsös ember volt. A dözsölő patriciusok között különösen. Az egyik ilyen gögös főnemes, aki a saját kertjében szobrot állíttatott önmagának, megkérdezte tőle:

— Mondd csak, Cato, miért van az,

hogy neked nem állítottak még emléket, holott annyi érdemtelten embernek van már szobra?

Cato összevonta szemöldökét s így felelt:

— Jobb, ha az emberek azt kérdezik, miért nincs szobrom, *mintha megbotránkozának, mert van.*

Bernáth Gáspár híres magyar költő és humorista volt a maga idején, a Bach-korszak elnyomott magyarságának közös „Gazsi bátyja“, akinek nem egyszer tulmerész tréfái az egész országot megkacagtatták és felvillanyozták.

A 60-as években történt, a kiegyezés előtt, a budai osztrák helytartó bálján, amelyen a magyarok csak kényszerből vettek részt, az alábbi eset.

Amikor szünóra alatt a magyarok asztalhoz telepedtek s vacsorázni kezdtek volna, felállt egy ulánus főhadnagy s így szólt, persze ékes német nyelven:

— Hölgyeim és uraim, felállni! Cigány, egy „Gotterhaltét“! — és egy forintot nyújtott a bandának.

Mit volt mit tenni, felállt az egész társaság s a vacsora szépen kihült az orruk előtt.

Gazsi bátyánk egy asztalnál ült *Kemény Zsigmond* báróval, *Pákh Alberttel*, *Falk Miksával*, *Rákosi Jenővel*, *Jókai Mórral*.

— Megálljatok! — sugta nekik a keserves osztrák himnusz alatt — visszafizetem nekik.

Alig telt el néhány perc, a német és cseh tisztiek is vacsorázni kezdtek volna. A vacsorájuk már előttük volt. Akkor felállt *Gazsi bácsi* és ércshangon kiáltotta a terembe:

— Hölgyeim és uraim, felállni! Cigány, két „Gotterhaltét“! — és két forintot nyújtott a primás felé.

Persze, hogy elérte a cigány a célzást és olyan lassu méltósággal húzta a gyüölött bécsi dallamot, hogy a német és cseh tisztiek étele merő fagyuvá keményedett.

S a dologban az a legérdekesebb, hogy *Bernáth Gáspárnak* a hajaszála sem görbült a merész tréfa után.

A hirhedt Bach helytartó is érezte, hogy a pofont megérdemelték. Az ulánus főhadnagyot helyezték el valahová Csehországba.

MÉZES JÁNOS

A gabonatarlók felszabadultával legfontosabb teendőink egyike a tarlóbuktatás. Ezt többször ekével vagy a haladósabb munkát biztosító társasboronával végezzük. A tarlóbuktatás legfőbb célja kikelésre ösztönözni a gyommagvakat, hogy azután a kikelt gyomokat még magképződés előtt az ugaroló szántással megsemmisíthessük. További cél: a nyári esőknek a talajba juttatása és a talaj kiszáradá-

sának mérséklése. További nagy előny, hogy ezzel a gyomokra került pattanóbogarak, bagolypillék petéit megsemmisíthetjük. A kipergett magból kikelt fattyutvetésben pedig a legkülönbözőbb gabonalegyek rakják le petéiket. Hogy ezeket is megsemmisíthessük, a légyenyűvekkel teli fattyugabonát is tanácsos idejében alászántani. A tarlóbuktatás a helyes mezőgazdasági művelés elengedhetetlen munkája.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Aratnak

Olcsó huskonzerválás

A marha-, sertés-, borju- vagy birkahus nyári melegben hamarosan megromlik, faluhelyen, tanyán pedig sokszor nehéz friss húst beszerezni, éppen azért fontos, hogy ismerjük a huskonzerválás egyszerű és gyors módjait.

Legegyszerűbb eljárás, ha a húst aludttejbe vagy tejsavóba rakjuk el. Aludttejnek jó a lefölezött tej is, de használhatunk irót is a konzerváláshoz. Legjobb, ha bevárjuk a tej teljes megalvadását illetve a savó megsavanyodását és akkor tesszük bele a húst, bár az édes tej is felhasználható erre a célra. A nyári melegben ugyanis gyorsan megindul benne a savanyodás, akkor is, ha a húst már belehelyeztük. Fontos csak az, hogy a hőfok kedvezzen a savanyodásnak, 20—30 fok Celsius legyen, semmiesetre se legyen hideg. Az edényt, melybe a húst berakjuk, mindig fedjük be. Ilyenformán egy hétig is kitűnően eltartható a hús. Amikor kivesszük, savanykás tejszaga van, de rothadásnak nyomát sem találjuk. Egy hétig savóban tartott hús izetlen kissé, de azt fűszerezéssel meg lehet javítani. A savanyutejben vagy savóban a hús szép halványrózsaszínű lesz és porhanyóvá válik, ami az emésztését is megkönnyíti.

A savóban áztatott húst sütés vagy főzés előtt vízben kimossuk és édes tejben kiáztatjuk, akkor a savanykás íz teljesen eltűnik belőle. Valahányszor új friss húst rakunk el, mindig friss aludttejet vagy savót vegyünk hozzá.

Ezzel az olcsó konzerválási móddal mindig lehet friss hús a háznál, amelynek turistáskodásnál, kirándulásoknál is nagy hasznát vehetjük.

Kályhacserepek ragasztása

A lakás kályhainak rendbehozására most kell gondolnunk, mikor nincsenek használatban. Ha a kályhacserepek meglazulnak, a közöttük támadt rést az alábbi összetételű keverékkel tapasztjuk be: Lemérünk 76 súlyrész agyagot és 8 súlyrész friss tejet. A tejet három részre osztjuk: első harmadát összekeverjük az agyaggal, a második harmadrészben két iv vastag szürke itatóspapírt áztatunk fel annyira, hogy foszlányossá váljék és pépszerű legyen. Mozsártörővel is nyomkodhatjuk az itatóst, s amikor már teljesen szétázott, hozzákeverjük az agyaghoz s hozzáadunk még 6 súlyrész konyhasót és ugyanannyi vaskálicot. Dörzsölés közben a maradék harmadrész tejet is hozzáadagoljuk a keverékhez, amelyből könnyen kezelhető anyagot gyurunk. Ezzel a gyurmával teletömököljük a kályhacserepek közti nyílásokat és jól elsimitjük.

Ételreceptek

Burgonyaleves. Világos rántásba apróra vágott vöröshagymát, késhegynyi piros paprikát és egy kiló megtisztított s felaprított burgonyát teszünk, jól elkeverjük, kevés petrezselymet adunk hozzá és felöntjük előbb hideg, azután meleg vízzel. Megsózzuk a levest és lassu tűznél főzzük, míg a burgonya meg nem puhul benne. Tálaláskor egy kanál tejfelt adunk hozzá.

Zöldbabfőzelék. Másfél kiló tisztított zöldbabot darabokra vágva, forróvízbe teszünk s puhára főzzük. Zsemlyeszínű rántást készítünk apróra vágott vöröshagymával, késhegynyi piros paprikával és ezzel berántjuk a puhára főtt babot, melyet apróra vágott zöldpetrezselyemmel, ecettel, sóval ízesítünk és tálaláskor egy kanál tejfelt adunk hozzá.

Turóteszta. 60 deka lisztből 1 tojással kemény tésztát gyurunk. A tésztát két levélben vékonyra kinyújtjuk s mikor kissé megszikkadt, esikokra vágjuk. Forró, sósvízben egy percre kifőzzük, majd leszűrve, hidegvízzel leöblítve, 10 deka zsírba tesszük és jól átforrósítjuk. Melegített tálon félkiló turó és 3 deci tejfellel rétegezzük a tésztát, a tetejére pedig füstölt szalonnából olvasztott tepertőt szórunk. Tálalásig meleg sütőben tartjuk.

Szépözön ...

Számadó Ernőnek, a magyar szív és a magyar lélek mesterhegedűsének.

Napsugár és holdsugár,
Csillagmezős éghatár,
Verőfényes erdő,
Északi fény villanó,
Asszonymosoly csillanó,
Habos csipkekendő.

Deli legény, szép leány,
Tavaszeesti szivárvány,
Déliabós róna,
Szagos szegfű, rózsaaág,
Nyíri hajnal, jégvirág,
Havas hegyek orma.

Éji csöndben muzsika,
Aranygyűrűs kalitka,
Titkon siró nóta,
Kis ablakban lámpafény,
Függöny mögött tünemény,
Legényszív adása.

Harangzugás, ifju pap,
Leány, legény gyűrűt kap,
Gyönyörutra szántal,
Két ifju kéz összeér,
Ereikben forr a vér,
Szívek szárnyán vágat.

Tündérfényes Budapest,
CsókHzáporos, lázas est,
Égi csillag lobban,
„Tavasra — nyár, őszre — tél,
Fut az élet...”, itt a cél,
Szív a szívre dobban.

Irta: SÁRVÁRI KÁROLY

Szelid akácok bólogatnak
Körül a buzatábla szélén.
Itt-ott egy topoj s tetejében
Anyavérce piheg a fészken.

Izzó lángtrónon ül az égen
S maró göggel néz alá a nap.
Millió jobbágy verejtékcseppje
Hull a buzaföldre: aratnak.

Aratnak és a lelkek mélyén
Merész vágyak égnek epedve:
Oh Istenem, csak néhány hold föld
Engém lenne s nekem teremne.

Egyszerre dobban minden kebel,
Egyszerre peng, suhint a kasza.
Dül a rend és nő... szaporodik
A sóhaj s a kereszték sora.

Irta: ifj. CSIKÁNY SÁNDOR
(Kosd)

A hajlékot ...

A hajlékot, hol születtem,
Ezerszer megemlegettem,
Hogy küszöbét által léptem,
A próbák útjára értem.

Odahagytam, ideestem,
Megtaláltam, mit kerestem,
Az élet elhívott, jöttem,
Csillag biztatott fölöttem.

Ósi szerény kicsi házam
Vissza jár feléd a vágyam,
Kedves voltál mindig nekem,
Küszöbödöt még átlétem...!

Irta: SZABÓ LAJOS
(Somogyzentimre.)

Jópajtások

Egy javítás alatt álló templomtorny alulról felvéve ilyen képet ad

H I R E K

Öt Európa-bajnokságot hoztak haza a magyar vívók Varsóból. Az elmúlt héten fejezték be Varsóban a kardvívás Európa-bajnokságát, amely feltette a koronát a magyar vívók eddigi sikereire. A női törvívás *egyéni és csapatbajnoksága*, a párbajtőr *egyéni és a kardesapat* bajnokság után Kabos Endre megszerezte a kardvívás *egyéni Európa-bajnokságát* is. Nyolc számból öt Európa-bajnokságot szerezni olyan teljesítmény, amely páratlanul áll a nemzetközi vívóélet történelmében. És ez a világraszóló dicsőség a magyar hölgyek és férfiak tudásához és győzniakarásához fűződik.

A „Hegyaljai Hét”. Fényes ünnepi külsőségek között július hó elsején nyitotta meg Tormay Géza dr. államtitkár a *Hegyaljai Hetet*, amelynek keretében a sátoraljai helyi összes iskolák helyiségeiben ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, építészeti és borkiállítás rendeztek. A Hegyaljai Hét ünnepélyes megnyitása után az ünneplő közönség a *Szárhegyre* vonult, ahol lélekemelő ünnepség keretében felavatták a *századik Országzászlót*, amely előtt Urmánczy Nándor mondott ünnepi beszédet.

Szendy Károlyt választotta alpolgármesterré a főváros közgyűlése. A székesfőváros törvényhatósági bizottsága június 26-án tartott ülésén Szendy Károly tanácsnokot választotta meg alpolgármesterré. Napirend előtt Barczy-Barczen Gábor utasította vissza Barthon francia külügyminiszter revizióellenes támadásait s a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta a szónok szavait. Ezután a megalakult kijelölő választ-

mány az alpolgármesteri állásra egyhangúan első helyre Lamotte Károlyt, másodikra Szendy Károlyt, harmadikra Schuller Dezsőt jelölte. A választásnál leadott 221 szavazatból Szendy 149-et, Lamotte 72-öt kapott. Schuller Dezső a szavazás megkezdése előtt visszalépett. Az új alpolgármestert az államfő fogja hivatalában megerősíteni s utána az esküt a főpolgármester kezébe fogja letenni. Szendy Károly a főváros tisztikárának régi érdemes és tehetséges tagja.

Pálffy József lett Szeged polgármestere. Szeged város törvényhatósági bizottsága június hó 26-án tartott ülésén ünnepies keretek között választotta meg a város polgármesterét. Az ülésen Baranyi Tibor dr. főispán elnökölt. Napirend előtt Winckler Elemér dr. bizottsági tag szóváltette Barthon francia külügyminiszter kolozsvári és bukaresti revizióellenes nyilatkozatát, amelyet a közgyűlés nevében nagy felháborodással utasított vissza, a közgyűlés egyhangú helyeslése közben. A polgármester megválasztásánál a leadott szavazatok közül Pálffy József 124-et, Széchenyi István dr. 49 és Kelemen László dr. 12 szavazatot kapott. Pálffy József előkelő szegedi család sarja s több, mint három évtizede a város szolgálatában áll. Már 1915-ben is polgármester-jelölt volt, amikor a nemrég elhunyt Somogyi Szilvesztert választották meg vele szemben néhány szavazattöbbséggel.

Ösztöndíjban részesülnek a hadirokkantak tanuló gyermekei és a hadiárvák. A belügyminiszter a hivatásos állományba tartozó katonák hadiárvai és a nem hivatásos állományból származó legalább 25 százalékos hadirokkantak tanuló gyermekei részére a tanonképzés vagy közép- és főiskolai tanulmányok idejére a jövő tanévtől kezdve 40-től 80 pengőig terjedő ösztöndíjat engedélyezett. Az ösztöndíjak elnyerése iránti űrlapok Budapest a belügyminisztériumi számvétség gyermekvédelmi osztályánál (Budapest, II., Lánchid-utca 2., IV. emelet) és a kerületi előjárásoknál, vidéken pedig a városi és vármegyei számvétségéknél kaphatók díjmentesen.

A légy az egészség veszedelme. Az Országos Közegészségi Egyesület a múlt év augusztus végén hozta forgalomba a *légy az egészség veszedelme* című faliképet és ez a falikép máris második átdolgozott kiadásban jelent meg. Ezideig nem volt olyan szemléltető eszköz, amely a légy káros voltáról a lakosságot megfelelő formában felvilágosította volna, úgy hogy az Országos Közegészségi Egyesület faliképe ennek köszönhető nagy sikerét. A közönség nem lát a légyben ellenséget, nem ildözi, nem pusztítja, hanem úgy kezeli a legyet, mintha senkinek sem ártó háziállatról volna szó. Pedig a légy súlyos betegségek, így a *hastífusz, vérhas, kolera, tuberkolózis, stb. terjesztésében nagy szerepet játszik*. A faliképet, amely 13 színes képből áll, a vallás- és közoktatásügyi miniszter segédanyagoként engedélyezte, a belügyminiszter pedig a közhivataloknak megvásárlásra rendelte el. A falikép kapható és megrendelhető az Országos Közegészségügyi Egyesületnél (Budapest, VIII., Eszterházy-utca 14-16.).

Négy szénfekete lovat vásároltak kistenyésztőktől az egri érsek számára. Tiszafüreden Péter-Pál napján tartotta Borhy György felsőházi tag elnöke alatt a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület nagyszabású ló-díjazását, amelyen a földmivélsügyi miniszter képviselőjében Babits Gyula méneskari őrnagy, Hedry Lőrinc dr. főispán és Heves vármegye gazdasági életének reprezentánsai jelentek meg. Szmrecsányi Lajos dr. egri érsek felkérésére Hedry Lőrinc dr. főispán és Okolicsányi Imre alispán a *kisgazdától remek négyesfogatot vásároltak össze, csupa szénfekete lóból, amely az érsekfőpásztor bérmutájának fog szolgálatára állani*.

Ujabb sirba helyezték Madách Imre hamvait. Lélekemelő ünnepség színhelye volt július hó 2-án Madách Imre szülőfaluja, a nógrádmegyei Alsó-Sztregova község, amely ma cseh megszállott területen fekszik. Madách Imre hamvai eddig a község régi köztemetőjének kriptájában pihentek. Most a nagy költő unokája, Lázár Pálné, Madách Lola új sírboltot építtetett az ősi Madách-kastély parkjában és Madách Imre, valamint a kriptában pihenő többi családtag — Madách szülei és nagyszülei — hamvait bensőséges gyászünnepek keretében a községi temetőből átszállították az új családi sírboltba.

Halálsruzkálták a méhek. Molnár Imre aratómunkás július hó elsején a kardoskúti tanyán ebédszünetben meglátogatta egyik ismerősét. Visszatérőben az uton megtámadta egy méhraj. A méhek ezrei nekiestek és úgy összeszurkálták, hogy Molnár eszméletlenül csett össze s mire társai rátaláltak, meghalt.

Egy kis terefere a mezőn

PÁSZTORTŰZ

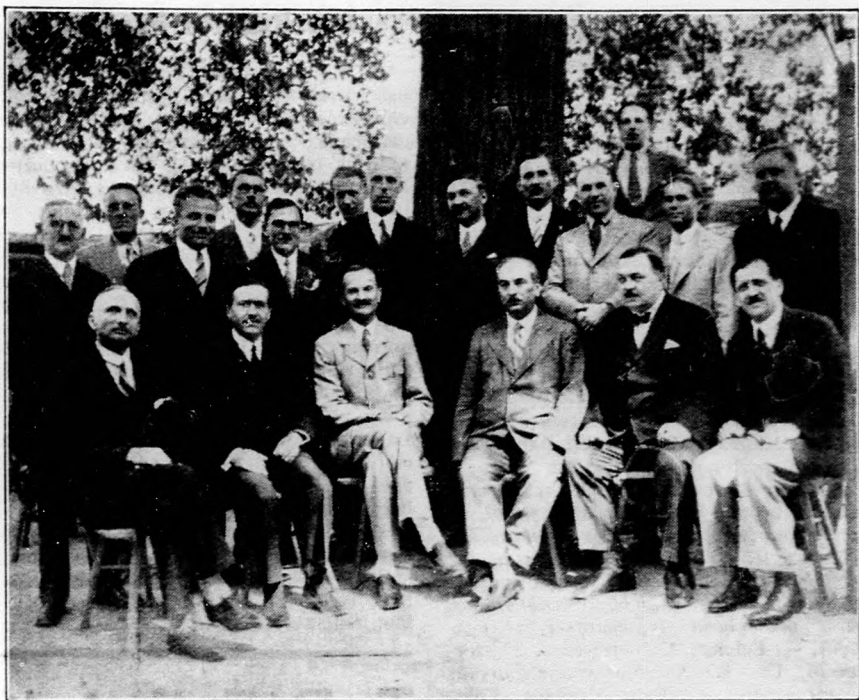
Nagy Mihályék a brazilai ösvadonban.

A délamerikai sajtóban most igen érdekesítő könyvről történnek említések. „A brazilai magyarság évkönyve” ez. Szürke cím, de egész, külön nem ösmert magyar világot fölöl. Péter Szelez Arnold, magyar bencés barát a szerzője. Szelez atya a saopaulói magyar katolikus egyházban lelkészkedik. Hosszu kutatások után jelentette meg nagybecsű művét, mely először tárja fel szavahihető alaposággal a világrésznek beillő óriás Braziliába szakadt magyar véreinknek ottani történetét, néhez sorsát.

Nemzetünk oldott kéréjéből felül százezernyi magyar emberkálász sodródott ki Brazília kikötővárosaiba, vadmezőire, ösvadonjaiba. Az Árpádfalva, Boldogasszonyfalva, Szentistvánkirályfalva délamerikai települések már a háboru utáni szomorú időkben alakultak, ám Szelez páter barangolásai során sűrűn találkozott a hatalmas brazilai területeken széjjelszórva, elszigetelt él s 30—40 év előtt oda-vándorolt olyan magyar családokkal, kiknek a gyermekei már nem is tudnak magyarul. Ott egyik ilyen legnagyobb magyar kolóniát Rio Grande do Sul állam Rolante nevű városkájától négy kilométernyire fedezte fel. Ez nem magyar nevű: „Canto Gallo”-nak hívják. A fensők elején találta az első magyar házat, amelynek kapujában egész családjával szépszál öregember fogadta Péter Szeleczet. A 78 éves öreg magyar Nagy Mihálynak nevezte meg magát s mikor meghalotta a váratlanul érkezett magyar pap édes magyar beszédét, keserves zokogásra fakadt. Negyedórába beletelt, amíg sikerült magához téríteni.

— Az Isten éltesen bennötöket édes magyar testvéreim! — Ezek voltak az első szavai. Valóban megható volt a régi brazilai magyar telepesség. Amikor aztán összeszedte magát, később elmondotta az öreg Nagy Mihály, hogy még 1890-ben jött ki Braziliába. Akkor Veszprém vármegyének a zirci járásbeli Szentkirályi községből negyven magyar családdal indultak utnak Dél-Amerikába. Azt is elmondta az öreg Mihály gazda, hogy egy kívándorlási ügynök rábeszélésére indultak neki a nagyutnak, de máig is bánja ezt a cselekedetét. . . . Egyrészt akkor tovább vándorolt Porto Alegrebe, sokan szét-szédelték, ők azonban itt kis földet szerezvén, megmaradtak itt s minden rendjén volna már, ha keresetüket nem akadályozná annyira a termés elszállításának nehézségei . . .

Páter Szelez azt is megírja, hogy a magyarok a legnagyobb tömegek-

A gödöllői járás közigazgatási kara,

középen a járás vezetője: vitéz Endre László dr. főszolgabíró.

ben az 1890-es években öznöltek Braziliába. 30—40 család jött ki egyszerre, úgy, hogy 1900-ban már 12.000 magyar lakosa volt Dél-Amerikának. Persze, ma már portugálul, sőt a német telepek közelében lakók németül is beszélnek, csupán sokan az ifjabb nemzedék közül a magyar anyanyelvöket felejtették el. . . . Szomorító ez s a derék Szelez bencés-atyával együtt mi is elmondjuk, hogy: „Legfőbb ideje volna beolvasztani már ezeket a szétszórt telepéseket is a brazilai magyarság nagy közösségébe!”

MÓRICZ PÁI

Nem mennek szabadságra a miniszterek. A Ház ülésének befejezése után megkezdődött a politikai életben a vakáció. A képviselők nagy része haza, vagy a kerületébe utazott, szabadságra mentek a minisztériumok tisztviselői is, csak maguk a miniszterek maradnak Budapesten. Értesülésünk szerint ugyanis egyik miniszter sem veszi ki az általános szabadságát, legföljebb egy-két alkalommal a hét végén tartanak kisebb pihenőt.

Autós banditák revolveres merénylete a fővárosban. Izzalmas rablókaland játszódott le június 30-án délelőtt a főváros banknegyedében. Elszánt és vakmerő fiatalemberek lopott autóról leugorva, az egész utca közönségének szemeláttára, elragadták Jobbágy Istvánnak, a Huzai Bank 40 éves pénzbeszedő altisztjének táskáját s a táskával bravuros vakmerőséggel menekültek el üldözőik elől. A rablótámadás villámgyorsan játszódott le. Az autó a járda mellé gördült. Egy férfi fehérr köpenyben az altiszt elé ugrott s „fel-

a kezekkel!” kiáltással revolvert fogott rá. Jobbágy ideges mozdulatára háromszor rá is lött az altisztre, s a két vállát találta. Aztán letépte táskáját, s az autóból ugrott vissza, ahol társa várta. Vad hajszja kezdődött, de az össze-vissza száguldó menekülő autót elfogni nem sikerült. A rablók, akik még több lövést is leadtak, egéruat nyertek. Az erősen összeroncsolt autót, amelyet egy villa elől loptak el, később megtalálták. A rablók-nak, egyelőre, nyomuk veszett. Jobbágy István sérülései nem súlyosak, s kár sincs, mert az elrabolt táskában mindössze egy levél volt.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Megegyeztek a makói hagymatermelők a kereskedőkkel.

A makói hagymaértékesítés elszámolásánál az elmúlt évben mintegy 160.000 pengő olyan jövedelem jutott az exportöröknek, amelyre a termelők is igényt tartottak. Már-már pörre került a dolog, de végül elfogadták a termelők Vaja Béla dr.-nak, a kecskeméti Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának közvetítő indítványát, amely szerint a termelőknek fog jutni az a 40.000 pengős kedvezés, amit fuvardíjtérítés és hasonló címen az állam utal vissza. A jövőre nézve pedig úgy egyeztek meg, hogy a termelők nemcsak az ellenőrzött világgiaici árat kapják, hanem azonkívül még a tiszta haszon 45 százalékát, amiből 5% fog egy makói Hagymaház létesítésére jutni.

13 pengő a vagyonszállás-buza értéke

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásában fejében fizetendő buza árárt a földművelésügyi miniszterrel egyetértően júliusra métermázsánként 13 pengőben állapította meg.

TANÁCSADÓ

Szerkesztői üzenetek

A pech

Kérdés: *Hová kell benyújtanom kérvényemet, hogy Abauj, Zemplén és Borsod vármegyékben mozgéppel vándorolhassak és milyen okmányokat kell a kérvényemhez mellékelni? (A. J., Bakta).* — **Felelet:** Két pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényét a főszozabirói hivatal útján a belügyminisztériumhoz kell benyújtania. Melléklet gyanánt pedig csatolnia kell iparigazolványát, keresztlevelet, illetőségi és erkölcsi bizonyítványát.

Kérdés: *Hol kapható és mennyiért Kerek Mihály: „Földbirtokpolitika” című munkája? (Ny. P., Magyarszentiván).* — **Felelet:** Kapható kiadóhivatalunkban, ára 1 pengő, portóköltéssel együtt.

Kérdés: 1. A „Vasárnap”-hoz hasonló munkát végez-e és melyik lap a fiatal, ismeretlennevű falusi költők felkarolása terén? 2. Mi a megszólítása a „Vasárnap” felolós szerkesztőjének? 3. Kap-e a „Vasárnap” közvetve, vagy közvetlenül állami, vagy máshelyről támogatást? (Érdeklődő). — **Felelet:** 1. Nem végez. 2. Szerkesztő Ur. 3. A „Vasárnap” anyagi ügyeit kiadója, a Falu Országos Földművelésügyi intéze. Utolsó kérdésére lapunk legközelebbi számában válaszolunk.

Kérdés: 1. Milyen feltételek mellett alakulhat községünkben Faluszövetség és milyen kedvezményeket nyújt tagjainak? 2. Hol szerezhetek be minőségi buzárt remingtonnak? (U. Gy., Boldog). — **Felelet:** 1. Faluszövetség megalakításához legalább 30 egyén aláírása szükséges, akik kötelezik magukat arra, hogy egyénenként és évenként 2 pengő tagdíjat fognak fizetni és a Szövetségnek hat évig tagjai maradnak. Ezenkívül van a központi tagdíj, amely a tagok által már befizetett díjából adódik és ez egészen minimális összeg. Ezzel szemben a Szövetség fiókjának ingyen nyújtja a „Vasárnap”-ot és tagjait jogi és ügyes-bajos dolgaikban erkölcsi erejével támogatja, továbbá mindent elkövet, hogy a falusi kulturát emelje. 2. Minőségi buzavetőmag beszerzése végett forduljon a Keeskenémeten székelő Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához. Jogi kérdésére jövő számunkban adunk választ.

Kérdés: *Hol szerezhetnék be Pesten imazsmólyot? (G. P., Gyöngyös).* — **Felelet:** Weisz Frigyes cégnél, IV., Ferenciek-tere 3.

Kérdés: 1. Molyos női haját mivel kell kezelni? 2. Mióta vagyok előfizetője a Vasárnapnak? 3. Hol van tejfőző és vajmesteri tanfolyam és mennyibe kerül? 4. Mi a céljuk a horogkereszteseknek? (K. P., Ráecges). — **Felelet:** 1. Molyos haj alatt azt szoktuk érteni, ha a haj vége tulságosan kiszárad és ennek folytán kettéreped. Védekezés ellene csupán az, hogy a tört végeket levágjuk és a haját időnként olajjal gyengén megkenjük. 2. 1930 december hó 1. óta. 3. Tejfőző és vajmesteri tanfolyamot a eszermajori m. kir. mezőgazdasági szakiskola tart, amelynek tandíja 30 pengő, továbbá naponként 3 pengő fizetendő teljes ellátásért. A tanfolyam időtartalma 19 nap. Részletes felvilágosítást készségesen nyújt az iskola igazgatósága. Címe: Eszermajor, up. Vitenyéd, Sopron vármegye. 4. A német horogkeresztesek célja a nagynémet birodalom megvalósítása. Másik kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

K. F., Mátraszele. Naptáraink, sajnos, már elfogytak. — B. J., Vértessacska. Amint előfizetési díját rendezte, a kért rádiószemélyes közlődíjat díjmentesen megküldjük címére. — Ifj. K. J. Forduljon közvetlenül levélben ahhoz a biztosító-társaság igazgatóságához, amelytől a helyi ügynökséget megszerezni óhajtja, s ha azoknak az Ön személye megfelelő, úgy minden további nélkül meg fogják bízni képviselőiükkel. — R. K., Czup. Ön 1927 október 1. óta előfizetője lapunknak. — Ifj. K. F., Kezel. Kérjük, közölje velünk, hogy Német Jenő milyen szakiskola igazgatója, mivel csak így tudunk róla bővebb felvilágosítást adni. Lapunknak nem munkatársa. — 2460. sz. előfizető. Forduljon kerületük országgyűlési képviselőjéhez, ő talán kijárja, hogy a minisztérium az elutasító határozatot megváltoztassa. — Ifj. O. P., Békésesaba. Ezt senki se fogja megfejteni. Mást kérünk. — Cs. M., Rétszilas. Közlünk belőlük. — Ifj. K. F., Kezel. Közlünk belőlük.

T R É F Á K

Ez is válasz

Kohn és Grün találkoznak az utcán. — Hallottam, — mondja Grün — hogy a Schwarz tegnap a kávéházban háromszor felfofozott. Igaz ez?

— Igaz, — feleli Kohn.

— Hát én ezt nem értem. Hiszen te mindig azzal szoktál dicsekedni, hogy nyomorékká vernéd azt, aki téged egyszer megpofozna.

— Te ostoba, — válaszol mérgesen Kohn — hát egyszer pofozott meg engem a Schwarz?

Oh azok a férfiak!

Egy fiatalember bemegy a trafikba és képeslapokat akar vásárolni.

Sokáig válogat, de nem tudja magát elhatározni.

— Kérem, — mondja a trafikosnő — itt vannak igen szép lapjaink ezzel a felirással: „Az egyetlen nőnek, akit szerettek!”

— Pompás, — kiált fel a fiatalember — legyen szives belőle nyolcat becsomagolni.

Ki a legnagyobb ökor?

Egy fővárosi kártyaklubban történt. Az egyik játékos izgatottan felugrik a játékasztal mellől, a homlokára csap és hangosan így szól:

— Én a világ legnagyobb ökre vagyok!

Egy barátja meghallja ezt, odamegy hozzá és vállára téve a kezét, gyengéd részvétellel megkérdezi tőle:

— Mennyit vesztettél?

— Háromszázat.

— Akkor úgy van, ahogy mondtad.

Én csak kétszázötvenet vesztettem.

— Barátom, én vagyok a világ legpechesebb embere. Nekem például hat esernyőre van szükségem egy évben.

— Mindegyiket elvesztet?

— Dehogy. Mindegyikre ráismernek.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

hely gyümölcs E
(é=e) (p=f)

(Beküldte Lőke József Tarról.)

2. Pontrejtvény.

V. r. l. n. v. r. t. y. r

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

3. Szórejtvény.

remeg hölgy TT
(é=e)

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérről.)

4. Szórejtvény.

veszteség M izomkötő

(Beküldte Kardos A. Géza Vindornyasztól.)

5. Szórejtvény.

iusa
(v=d)

(Beküldt Jenci Sándor Soltról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 30-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 24-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Éljen a magyar.** 2. Szórejtvény: **Szerződés.** 3. Szórejtvény: **Margitsziget.** 4. Szórejtvény: **Kanári.** 5. Szórejtvény: **Híttves.**

Megfejtették: Papp István, Molnár Sándor, özv. Sölyom Gyuláné, Hajagos Márton, Verő István, Nagy Gábor, Oláh Gáspár, Günther Ferenc, Vargha Anna, Bíró Gizella és Szűcs Ferenc.

Jutalomkönyvet nyert: **Papp István (Bodroghalom)** és **Bíró Gizella (Budapest.)**

A 25-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

23

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

— Ugy, ugy... No, most szeggye esse a gunyáját... No, jól van... Most egyenesen hezha! — vezényelte Sügetár.

Erre aztán Csámpás be is ugrik a vízbe, hirtelen átnyalabolja Jolánt.

— Enyém vagy! Viszlek! — kiáltja magából kikelve.

— Segítség! Segítség! Mit akarsz? Segítség! — kiálja Jolán.

— Velem jössz, elviszlek! — kiabálta elvadultan Csámpás.

— Megfojtalak, ha el nem eresztés! — és e közben egyik kezével a torkát szorongatta s a másikkal a haját iszonyatosan rángatta.

— Jaj! Ereszd el a hajamat! Ha el nem ereszted, harapok! — hörgi Csámpás.

A lányok a lármára mind kiugráltak a vízből s a lehető leggyorsabban magukra szedték ruháikat. Ilonka érkezett legelőbb a birkózókhoz.

— Netene! Hát te vagy az Csámpás? Takarodsz innét azonnal? — s bevezetésül jobbról is, balról is jól pofon vágja.

— Félre az utamból, kinek az élete kedves! — ordítja vadul és Jolánt is magával akarja cipelni.

Ilonka azonban rögtön torkon ragdja.

— Megbolondultál? — s a feleletet meg sem várva, megfogja a fülét.

— Jaj, jaj, ereszd el a fületem! Jaj, kiszakad a fülem! — ordít fájdalomában a jó vitéz.

— Kikaparom a szemedet! — kiált rá Ilonka.

— Jaj, jaj, ne öljetek meg! Csak most az ecer bocsássatok el!... Hej, gazemberek, hol vattok? Hova lettek?

— Micsoda? Hát cinkosaid is vannak — vallatja Ilonka.

Ezalatt a lányok is mind megérkeztek s mikor Csámpás a garaboncok után kiabált, az egyik leány észrevette, hogy ott lapulnak a bokor alatt.

— Vannak bizony! — kiáltják többen is.

— Üssük agyon! — s erre valamennyien dorongot, husángot, vesztőt ragadtak és nyomba el is kezdték püfölni a garaboncokat.

Ezek megfutamodtak. Csámpás is utánuk szaladt, de elfelejtette eldobni a Jolán ruháját, vitte magával.

Jolán pedig ott állott a vízparton ruha nélkül.

— Viszi a gunyámat! Vegyétek el tőle! Jertek vissza! Hozzátok vissza a gunyámat!

Kiabálhatott a szegény leány, ahogy a torkán kifért. Nem hallotta azt meg senki.

Aztán elcsendesedett minden, csak Jolán állott a vízparton elhagyatva, ruha nélkül.

XIV.

A két árva.

Jolánt a vízparton a kétségbeesés környékezte. Magában kinosan töprengett, hogy mi lesz most vele? Hogyan lehet ebből a furcsa helyzetből kimenekülni? Ezen gondolkozott, tűnődött. Ráért, senki sem zavarta. Ruhátlan állapotában azonban előbb nem mert jöni. Félt, hogy meglátja valaki.

Pedig itt nem maradhat. Leginkább abban reménykedett, talán a lányok észreveszik, hogy hiányzik s akkor visszajönnek érte. Abban is bizott, hogy Csámpás eldobja a ruháját, vagy a lányok elveszik tőle s ő megszabadul innen. De az idő csak telet s rendre egészen kétségbejöttnek látta a helyzetét. Egyszer aztán lépéseket hallott s új remény éledt a szívében.

— Ti vagytok-e lányok? — kérdi a bokrok mögül.

— Kire vársz itt, hugám? — szól feléje egy férfihang.

Erre Jolán nagyon megijedt s a sűrű bokrok között még jobban elbujt.

— Hát nem mondd meg, miért bujtál el? — évelődik tovább az idegen.

— Jaj! Ki lehet, aki most hozzámm szól?... Ki vagy?

— Hát nem ismersz? Én vagyok Tálitoppos, a gyalogbótos.

— Nem Csámpás küldött?

— Engem nem küldöz senki. Hivatlan is ott vagyok, ahova sorsom vezet... Hát te miért nem jössz ki a bokor mögül?

— Mennék én szívesen, de... egy bolond elvitte a gunyámat.

— Hát miért adtad oda?

— Nem adtam én. Itt áldoztunk a vizistennek. Aztán fürödtünk a lányokkal... engem meglesett, rám támadott s azt mondta, hogy... elrabol.

— S te nem akartál vele menni?

— Inkább a halállal!

— Akkor hát örvendj, hogy nem voltál a ruhádban.

— Jó, jó ez a beszéd, jó a vigasztalás is, de nem tudok hazamenni. Semmi sincsen, amit felvehessek.

— No, ezen éppen ne busulj. Itt vagyok én, a gyalogbótos. Van nálam viganó, fejkendő, ing, gyöngy s a jó Isten tudja csak, még mi mindenféle cifraság. — nyugtatja meg Jolánt a gyalogbótos.

— De nekem pénzem sincs, — jentli ki szomorúan Jolán.

— Hát mit gondolsz, ki vagyok én? Velem csak az beszélhet, kinek pénze van? Van szivem nekem is. Adok én neked ruhát, te azt felveszed, aztán elkísérlek haza, otthon leveted, felveszed a tiedet, én elhozom az enyimet. Ennyi az egész. Hát érdemel ez még csak egy szót is?

— Jó ember vagy, áldjon meg az Isten...

Tálitoppos azonnal munkához is látott. Nyakából az árúját mind letette a földre s úgy keresgélte elé a szükséges darabokat. Amint egyet megtalált, azonnal oda is dobta Jolánnak a bokor mögé.

— No, nesze ez az ing! — s amíg Jolán felvette, mint ahogy ez a jó kereskedőhöz illik, dicsérte az árúját. Ez az ing olyan finom, mint a patyolat. Nálunk ennél a görög császár leánya sem visel különbet... Nesze, itt van az ingalj! — s most ezt dobta oda. — Nézd meg ennek is milyen jó a vászna!... Vigyázz, kapd el azt a rokolyát is!... ilyent sem visel akárki lánya! Csak ugy suhog, amikor ebben jársz... Vedd fel ezt a bujkát is! Milyen ennek a szabása! Olyan a test ebben, mintha faragták volna. Ez már igazi legénybolondító!... No, most már elé jöhetsz, ugy-e?

Jolán elé is jött. Gyenge mosolyal nézegette magát ebben a különös ruhában. Tálitoppos pedig elbűvölten állott előtte s önkéntelenül szaladt ki a száján a lelkes dicséret;

— Oh, be jól áll rajtad ez a ruha! Akárcsak reád szabták volna! — aztán a pakkja között újra keresgélni kezdett.

— Mit keresel még? — kérdi Jolán.

— Mit? Hát nem vagy meztláb? Így nem mehetsz haza ezen a kavicsos uton. Mi lenne a gyenge lábaddal?... Ni, itt van ez a papucs, ülj le erre a kőre és huzd fel.

Jolán elvette a papucsot és leült a kőre, hogy felhuzza, közben nagyot sóhajtott.

— Oh Istenem, mire jutottam!

— Szót sem érdemel... De nézd ezt a gyöngyöt... tedd fel ezt is... no, az én kedvemért, — kérleli Jolánt.

Jolán elveszi s fel akarja tenni, de sehogyan sem tudja bekapcsolni.

— Ej, minek ez? — és vissza akarja adni.

— No, várj, én bekapcsolom.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 3-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. A tőzsdetanács 3394. sz. rendelete értelmében a buza készárúüzleti hivatalos jegyzése július hó 15-ig szünetel.

Pestvidéki rozs 8.75—8.90, egyéb 8.75—8.90; takarmányárpa elsőrendű 11.00—11.40, új 10.25—10.60; zab elsőrendű 12.40—12.60, másodrendű 12.15—12.30; tengeri, tiszántúli 10.85—10.95; buzakorpa 9.40—9.50; 7-es liszt 17—18; 8-as liszt 12.25—12.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 16—16.01, márciusra 17.16—17.18. Tengeri júliusra 10.88—10.90, augusztusra 10.94—10.96 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 10.30, borsóhéj 9.80, borsókorpa 9.80, buzakonkoly 9.75, konkolydara 10.20, lenmagpogácsa 13.25, napraforgópogácsa 11.50, repepogácsa 8.50, répaszelet, szárított 11.50, rozskonkoly 7.20, rozskorpa 10.10, rozstakarmányliszt 12, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű új 5.70—6.60, másodrendű új 4.50—5.50, lucernaszéna 6.50—8, zabosbükknöszszéna 4.50—6, alomszalma, másodrendű 3.10—3.50 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és kereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A biborheremag irányzata a külföldi érdeklődés és a bekövetkezett hétvégi átmeneti ellanybulás után ismét emelkedő. Némi érdeklődés mutatkozik már szőszösbükknö, pannonbükknö és ősziborsó iránt is, mely cikkek ezidőszent aránylag magas áron elhelyezhetők. **Mustármagban** a beérkezett jelentések szerint csak közepes terméssel számolhatunk, az első tételek, melyek igen szép minőségűek, már piacra kerültek. **Mák:** A kínálat élénk, irányzata tovább lánghul. Érdeklődés mutatkozott e héten is szudánfi, muharmag, tarlórépamag, csibehur és kölesfélék iránt. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként budapesti paritásában: repec 23—23.75; mák (kék) 43—45; bab: dunai szokvány 16.75—17.25, dunántúli szokvány 16.25—16.75, felsőm. szokvány 14—14.50; biborhere 74—80 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) és be-

állítani való tinó 40—42, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 40—42, másfél-éves tinók 38—40, másféléves üszök 38—40, fiatal, friss fejűs tehén 50—55 fillér kilogrammonként élő sulyban.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szópós elsőrendű 60—64 fillérig, másodrendű 52—59, harmadrendű 43—51 fillérig kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg. sulyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítás után mázsálva, 3 kg. sulylevonással.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—260, tehetürő 16—80 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. **Éltőbaromfi:** Tyúk 1.60—3, csirke 0.70—2, lud, 1.50—8 pengő darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyúk 1—1.50, csirke 1.60—2.80, ruca, hizott 1.20—1.50, lud, hizott 1.20—1.50 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—6, főzőtojás és apró 3.8—4.6 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1—1.24, háj 1.20—1.36, sertészsir, helybéli 1.20—1.30 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.20—1.60, harcsa 1.60—3.60 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvas 0.30—4 pengő kilogrammonként.

Pergetett méz 1.10—1.15 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 16—24, petrezselyem 16—26, zeller 2—8, kalarábé 1—4, karfiol 20—60, vöröshagyma, makói 10—16, fokhagyma 20—34, cékla 14—20, fejeskáposzta 16—20, savanyított káposzta 24—32, kelkáposzta 18—20, fejesaláta 3—8, torma 40—70, burgonya, udjóság 10—12, őszi rózsa 6—10, nyári rózsa 6—8, Ella 8—10, zöldbárprika, apró 70—80, tök, főző 3—6, paradicsom 40—60, zöldbab 12—36, vajbab 12—36, zöldborsó, hüvelyes 24—40, sóska 16—28, paraj, tisztított 20—32, fekete retek 10—16 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 4—12, zöld tengericső darabonként 2—6 fillér.

Gyümölcs: Alma 40—60, körte 40—90, fekete cseresznye 40—100, meggy 32—100, kajszibarack 28—60, őszibarack, nem magvaváló 30—140, málna 26—70, földi-eper 50—80, ribizli 24—40, dió 120—140, dióbel 330—440, mogyoró 110—160, mogyoróbél 320—380, héjazott mandula 380—700 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A forgalom e héten ugy a nagyban, mint a detailüzletben a rendes keretek között mozgott, változatlan áron. **Gyümölcspálinka.** A gyümölcspálinkaüzlet e héten is szűkebb keretek között mozgott és törköly 3—3.20 pengőn, szilvórium nyári 3.70 pengőn, ó-nyári 4, ó-kék 5 pengőn, seprópálinka 3.30 pengőn, eperpálinka 3.40 pengőig kelt el 10.000 liter fokonként III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó.

Fapiac. A fatermékek fázisadójára vonatkozó rendelet július 1-én lépett életbe és bár hatását a fapiacra teljes határozottsággal előre megállapítani nem lehet, nagy a valószínűsége, hogy mint a többi fázisadó rendeletek, ez is drágulást fog hozni. A **fenyőfapiac** az utóbbi időben főként román és osztrák árut vásároltak. A Csehországgal kötendő egyezmény öt millió cseh korona értékű fa behozatalát fogja lehetővé tenni. Román osztályozatlan lucfenyő 75—77, luc építőáru 80—85, galulaképes áru I. o. 75—76, II. o. 68—70, III. o. 53—55, zsaluzó áru 3—6 m-es 33—35 pengő köbméterenként budapesti paritásában. **Tüzifában** a forgaom még nem indult meg. A hasábfá árak vagononként budapesti paritásában a következők: bükk 320—330, cser 265—275, kőris 260—270, ákác 240—245 pengő. Az aprított bükkfa 4.20—4.40, cserfa 3.70—3.90, vegyes 3.60—3.70 pengő métermázsánként. Budapesten házhoz szállítva. A **lombfapiac** csak dió-, bükk-, tölgy- és nyárfa iránt volt kisebb érdeklődés.

Idegen pénz nemek vétele és eladási ára július hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 17.30—17.70, dollár 341.30—345.30, kanadai dollár 339—349; hollandi forint 232.10—234.10; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:** Cseh korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, július hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Alberti, Csépa, Hódmezővásárhely, Jászódsza, Mezőberény.

Hétfő, július hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Baktalórántháza, Bátaszék, Eger, Karcag, Lajosmizse, Szécsény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Felsőgesed, Somlóvásárhely, Vörö, Zalabaksa.

Kedd, július hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Szécsény, Tiszaluc.

Szerda, július hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Mány. — **Állatvásár:** Csorna.

Csütörtök, július hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Balatonrend, Edelény, Hajdúhadház. — **Állatvásár:** Devecser, Mezőkövesd. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Diósgyőr.

Péntek, július hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Diósvizlak, Ostffyasszonyfa. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Zalaszentgrót.

Szombat, július hó 14-én. Nincsen vásár.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JULIUS 8—14.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VII. 8

9.45: Hírek. 10—11.10: Róm. katolikus egyházi ének és szentbeszéd; mondja Kovács Sándor lelkész. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet; prédikál Magócs Károly lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Közvetítés Siófokról. A Magyar Athletikai Klub balatoni sportünnepsége. 13.30: Farkas Jenő cigányzenekara. 14: Hanglemezek; operáriók, műdalok, operettrészek. 15: Csiki László: „Savanyított takarmányok készítése.” 15.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórákzóató zene. 16.30: „Szent Margit kertje.” Rapaich Rajmond előadása. 17: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórákzóató zene. 18: A rádió tárgysorsjáték húzása. 19: Revere Gyula hárfázik. 19.30: „Történelem utján.” Zilahy Lajos előadása. 20: Sporteredmények. 20.15: „Világhír a ligetben.” Rádiójáték sok muzsikával, még több vidámsággal, két részben. Irták: Innocent Ernő és Komor István. Zenéjét szerezte és vezényel Polgár Tibor. 22.40: Hírek, sporteredmények. 23: Gutenberg György jazzzenekara. 23.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

Hétfő 9

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Amerika őslakói Kolombus korában 2. Tíz perc egészségügy: Mit igyunk nyáron? (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórákzóató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Ákom Lajos vokálkvintettje; karének. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diáklélorája: „Utazás egy régi kép körül.” 16: „Utazási lát és ideges utasok.” Mitterpacher Gusztáv előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Faragó György zongorázik; komoly zeneművek. 17.30: „A kenyenc.” Ábrahám Ernő elbeszélése. 18: Rigó Jancsi cigányzenekara. 19.15: A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.15: A

Budapesti Hangverseny Zenekar: Goldmark-est. Közreműködik Zsögön Lenke (ének). Szünetben kb. 21.20: Hírek. Utána: 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Hanglemezek; táncdalok.

Kedd 10

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Amadé László élete. 2. Amadé-versek. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Rostaházy Annie és Mally Gyöző énekel, zongorakisérettel; műdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Győri Vince cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „A gátfutás.” Kétszery József dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Hanglemezek; táncdalok. 18: „Szent komédiások.” (A katolikus egyház színeész-szentjel.) Oláh Ferenc előadása. 18.30: Kálmán Mária hegedül, zongorakisérettel; komoly zene. 19: „Ósi emlékek népmeséinkben.” Solymossy Sándor dr. szegedi egyetemi tanár előadása. 19.30: A rádió-tárgysorsjáték főnyeremények nyilvános sorsolása. Közvetítés a székesfehérvári Vigadó nagyterméből. Rendező Bánóczy Dezső dr. és Kiszely Gyula. Utána kb. 22: Hírek, stb. 22.20: Gáspár Lajos cigányzenekara. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; közreműködik Závodszy Zoltán (ének); komoly zene.

Szerda 11

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A biedermeier társalkodás világából. 2. Fagyaltkészítés otthon. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger szalonzenekar; szórákzóató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek; szórákzóató zene; dalok. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diáklélorája: „Állatöztön és emberételem.” 16: „Házartási tanácsok.” Stumpf Károlyné előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Versenyfutás a sebességért.” Andaházy-Kasnya Béla dr. Máv. titkár előadása. 17.30: Matolcsay Margit és Kalmár Pál magyar nótákat énekel, Veres Lajos és cigányzenekara kísérettel.

18.45: Lőrincz Ferenc dr.: „Küzdelem a légy ellen.“ 19.15: Zongora-gordonka szonáták. Előadja Petri Endre és Frank Lajos. 20: „Nagy baj egy szem baboecska miatt.“ Szilárd János csevegése. 20.30: „A puszta éneke.“ Zalai Szalay László életképe zenével és hanglemezekkel. Előadja Köpeczy-Boócz Lajos. 21.45: Hírek, stb. 22: Len Baker jazz-zenekara. 23: Kolompár Laci cigányzenekara.

Csütörtök 12

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar muzeumi kinézetek. 2. Dívatérdekességek. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „A mai ember tündérlámpája“. Csűrös Zoltán ifjúsági előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Gy. Márkus Lili zongorázik; komoly zene. 17.30: „Pereskedés hajdanában“. Irta Zsoldos Benő kir. ítélőtáblai bír. 18: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara; szórakoztató zene. 19: „Hogyan él az európai nő Keletafrikában“. Debreczeni Gyula utirajza. 19.30: Hanglemezek; operaárfák. 20.20: Eszenyi Olga és Timár József előadójte; jelenetek, versek. 21: Rigó Janesi cigányzenekara muzsikál. Fekete Pál énekel. 21.45: Hírek, stb. 22.05: A rádió külügyi negyedórája. 22.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 23.20: A Mándits jazz-zenekara.

Péntek 13

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Rácz Pali cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.30: Zilzer Piroska zongorázik, Pártos Ödön hegedül (zongorakiséreltel); komoly zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: Cserkészféltóra. „Bucsuznak a táborba induló cserkészek“. A bucsuztatót mondja vitéz dr. Faragó Győző. 16: Révész Béla elbeszélései. 17: Az Operaház

tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. 18: Sportközlemények. 18.15: „Titkos irások a magyar történelemben“. Török Pál dr. előadása. 18.45: Kerpely Jenő gondonkázik, zongorakiséreltel; komoly zene. 19.20: „Jókai és a külföld“. Sebestyén Károly dr. előadása. 19.50: Rádió a rádióról. 20.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar operaelőadásának közvetítése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből. Németh Mária felléptével: „Faust“. Dalmü 5 felvonásban. Szünetben kb. 21.15: Hírek, stb. 23: Bura Sándor cigányzenekara.

Szombat 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Az Ezeregyj meséből. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek; táncdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Ezeresterműhely. A Rádióélet ifjúsági órája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Kamarazene; komoly zeneművek. 17.50: Mit üzen a rádió. 18.20: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. 19: „A kíváncsiságról“. Huszár Károly előadása. 19.30: Malczky Oszkár énekel, zongorakiséreltel; operarészletek. 20: Népszínműelőadás a Studióból: „A betyár kendője.“ Népszínmű dalokkal 4 felvonásban. Irta Abonyi Lajos. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. 21.40: Hírek, stb. 22: Pataky Vilmos jazz-zenekara. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, július 8, délután 15—15.45: Hanglemezek. 18.05—18.55: Cigányzene. Hétfő, július 9, este 19.20—20.10: Szórakoztató zene. Kedd, július 10, este 18.35—18.55: Előadás. Szerda, július 11, este 18.50—19.50: Szórakoztató zene. Csütörtök, július 12, délután 17.10—17.50: Jazz, ének. Péntek, július 13, este 18.20—19.10: Jazz, ének. Szombat, július 14, délután 17.10—17.45: Cigányzene. 18—18.15: Hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7